

ἀποστολικαὶ
ἐκχυσεῖς

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Γ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΥ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΚΗΦΙΣΙΑΣ, ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ, ΩΡΩΠΟΥ & ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑΙ ΕΚΧΥΣΕΙΣ

Γ΄
(ΚΥΡΙΑΚΑΙ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ)

ΚΗΦΙΣΙΑ 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΥΡΙΑΚΑΙ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

Διὰ τὸν ἀναγνώστην	7
Γράμμα Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος	11
Α΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	13
Β΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	16
Γ΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	20
Δ΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	23
Ε΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	26
ΣΤ΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	29
Ζ΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	32
Η΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	36
Θ΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	39
Ι΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	42
ΙΑ΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	45
ΙΒ΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	48
ΙΓ΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	51
ΙΔ΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	55
ΙΕ΄ Κυριακὴ τοῦ Λουκᾶ	59
Ἔργα τοῦ ἰδίου	63

Εὐελπιστοῦντες ὅτι ὁ κόπος ἡμῶν θὰ εὕρῃ ἀπήχησιν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μελετητῶν, παραδίδομεν τὴν Γ΄ σειρὰν κηρυγμάτων Κυριακῶν τοῦ Λουκᾶ ἐπὶ τῶν ἀποστολικῶν κειμένων, τὰ ὅποια θεωροῦνται Ἀποκάλυψις τῆς δοθείσης παρὰ τοῦ Κυρίου ἀληθείας πρὸς τοὺς συνεργοὺς Αὐτοῦ ὡς αὐτόπτας μάρτυρας καὶ αὐτηκούς διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ πνεύματος «ἐν ὑπερφῶτῳ γνόφῳ».

Καταθέτομεν τὸν βαθύτατον υἱκὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν ΑΘΠ τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Κον Κον ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΝ, ὁ ὅποῖος «ἐπεσκέψατο» ἡμᾶς διὰ τῆς χαριτοβρύτου Τιμίας Αὐτοῦ εὐλογίας καὶ ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐκδόσει.

Ἐν Κηφισίᾳ τῇ 6ῃ Ἰανουαρίου 2021
Ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων

Ὁ πονήσας
† Ἀρχιμ. Κ.Γ.Χ.

Τῆ ΑΘΠ τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ
Κῶ Κῶ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙῶ
νικῶς καὶ βαθυσεβάστως

ὁ πονήσας

† Α Κ Χ

Τὸ ὅσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτη κυριῶ Κωνσταντίνῳ Χαραλαμποπούλῳ, Πρωτοσυγκέλλῳ Ἱερῶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ, τέκνῳ τῆς ἡμῶν Μετριοτήτος ἐν Κυριῶ ἀγαπητῶ, χάριν, εἰρήνην καὶ εὐλογίαν παρὰ Θεοῦ.

Τῷ Ὁσιολογιώτατῳ Ἀρχιμανδρίτῳ
κ. Κωνσταντίνῳ Χαραλαμποπούλῳ
μετὰ πατρικῆς ἀγάπης καὶ εὐλογίαν
τῷ Κωνσταντινουπόλεως Ἱεροσολιμῶν.

Τῷ Ὁσιολογιώτατῳ Ἀρχιμανδρίτῳ κυριῶ Κωνσταντίνῳ Χαραλαμποπούλῳ, Πρωτοσυγκέλλῳ Ἱερῶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ, τέκνῳ τῆς ἡμῶν Μετριοτήτος ἐν Κυριῶ ἀγαπητῶ, χάριν, εἰρήνην καὶ εὐλογίαν παρὰ Θεοῦ.

Ἀσμένως ἀνταποκρινόμενοι εἰς τὸ αἶτημα ὑμῶν, ἀποστέλλομεν τὸν παρόντα Πατριαρχικὸν χαιρετισμὸν, ὡς εὐλογίαν διὰ τὴν ἔκδοσιν κηρυγμάτων τῆς ὑμετέρας Ὁσιολογιότητος ἐπὶ Ἀποστολικῶν ἀναγνωσμάτων, ὑπὸ τὸν ἐκφραστικώτατον τίτλον «Ἀποστολικά ἐκχύσεις», πρῶτον, τῆς περιόδου τοῦ Πεντηκοσταρίου καί, ἐν συνεχείᾳ, τῶν Κυριακῶν τοῦ Ματθαίου καὶ τοῦ Λουκᾶ, τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Μηνολογίου, ὀλοθύμως εὐχαριστοῦντες διὰ τὴν ἀφιέρωσιν τοῦ ὅλου ἔργου εἰς τὴν ἡμετέραν Μετριοτήτα.

Τὸ ἱερὸν κήρυγμα δὲν εἶναι μία ἀπλὴ ὁμιλία, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ὁμιλητὴς ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ πρωτοτυπήσῃ, ἀλλὰ μία μαρτυρία περὶ τῆς κοινῆς πίστεως ἡμῶν, καί, ὡς τοιαύτη, ὀργανικὸν μέρος τῆς λειτουργικῆς συνάξεως. Αὕτη θέτει τοὺς ὅρους καὶ τὰ ὅρια τῆς φαντασίας, αὕτη δεικνύει τὴν κατεύθυνσιν. Καὶ τὸ κήρυγμα τρέφεται ἀπὸ τὴν εὐχαριστιακὴν ταυτότητα τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει καὶ αὐτὸ ἐσχατολογικὴν πνοὴν καὶ προσανατολίζει τοὺς πιστοὺς πρὸς τὴν πληρῶσιν καὶ πληρότητα τῶν πάντων ἐν τῇ ἐπουρανίῳ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, τὸ κήρυγμα εἶναι πάντοτε μῆνυμα ἐλπίδος, ὁμολογία καὶ διακήρυξις τῆς ἐμπιστοσύνης μας εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ, ὕμνος εἰς τὴν Ζωὴν, ἡ ὁποία

ἀναξιοπαθοῦντας, τὸν πτωχὸν ἀδελφὸν. Καθίστανται καὶ οἱ δύο πηγαὶ ἐλέους διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ πτωχοῦ πλησίον. Ὁ μακαρισμὸς τοῦ Κυρίου «μακάριοι οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται» ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν ὑλικὴν καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν ἐλεημοσύνην. Ἀνταποδίδοντας καὶ εἰς τὸν παρόντα κόσμον καὶ εἰς τὸν ὑπερουράνιον ἑκατονταπλασίως. Κυρίως μακαρίζομεν τὴν διάθεσιν τῆς ἐλεημοσύνης, ἡ ὁποία ὅταν καθίσταται ἐνεργῆς καὶ ζῶσα ἀναβαίνει πρὸς τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ καὶ καταβιβάζει τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ὁ ἐλεήμων ἄνθρωπος ὅταν πράττει τὸ χρέος του πρὸς τὸν ἀναξιοπαθοῦντα πλησίον αἰσθάνεται ὡς ὁ Παῦλος τὴν μεταστροφὴν τοῦ ἑαυτοῦ του εἰς Δαμασκόν, φλογίζεται ἐκ τῶν πυρφόρων χαρίτων τῆς θείας Πεντηκοστῆς διότι ἔχει ὑπερχορτάσει ἐκ τοῦ χωρητικοῦ δοχείου τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Ἐξ ἄλλου ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μαρτυρεῖ ὅτι ὁ Κύριος δὲν καθίσταται ἀτομικῶς Σωτὴρ ἐκάστου ἐξ ἡμῶν ἀλλὰ Σωτὴρ τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας ἡ ὁποία εἶναι Σῶμα Χριστοῦ καὶ ἡμεῖς σωζόμεθα εἰς τὸ μέτρον ὅπου μετέχομεν ἐνεργῶς εἰς τὴν ζωὴν Της. «Ἡ καῦσις τῆς καρδίας ὑπὲρ ὅλης τῆς κτίσεως» καθίσταται ὑψίστη μορφή ἐλεημοσύνης κατὰ τὸν Ἅγ. Ἰσαάκ τὸν Σύρον. Ὁ παρηγορητικὸς λόγος εἶναι ἐλεημοσύνη, τὸ βλέμμα συμπαιθείας καὶ ἀγάπης εἶναι ἐλεημοσύνη, ἡ θυσιαστικὴ ἀγάπη εἶναι ἐλεημοσύνη ἢ «φιλόανθρωπος γνώμη» δηλαδή κατὰ τὸν ἱερὸν Χρυσόστομον εἶναι ἐλεημοσύνη. Εἰς τὴν παραβολὴν τῆς μελλούσης κρίσεως ἀναφέρεται ὡς

βασικότερον κριτήριον ἢ ἔμπρακτος ἐκδήλωσις τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον. Ὁ ἐλεήμων ἄνθρωπος προσφέρει εἰς τὸν ἀδελφὸν του φθαρτὰ ἀγαθὰ καὶ ταυτοχρόνως λαμβάνει παρὰ τοῦ Θεοῦ Δομήτορος ἀγαθὰ αἰώνια καὶ θεία. Ἡ ἐλεημοσύνη δὲ καθίσταται βάλαμον διὰ τοὺς κεκοιμημένους ἀδελφούς μας· ἀναπαύει τὴν ψυχὴ των μᾶς διαβεβαιοῦν οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἀδελφοί μου, εἶναι ἐπιτακτικὸν χρέος νὰ συνειδητοποιήσωμεν ὅτι εἰς τὸν παρόντα βίον τίποτε δὲν μᾶς ἀνήκει καθόσον «τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς». Ἡμποροῦμε νὰ ἐλαφρύνομε τὰς ἀμαρτίας διὰ τῆς θεαρέστου ἐλεημοσύνης καὶ τότε νὰ εἴμεθα βέβαιοι κατὰ θεῖαν διαβεβαίωσιν καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Πίστεώς μας καὶ Τελειωτοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν Ἁγίων Του «δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἵτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ἐπέινασα γὰρ καὶ ἔδωκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην, καὶ συνηγαγετέ με, γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην καὶ ἦλθετε πρὸς με» (Ματθ. 25, 34-36). Αὐτῆς τῆς δωρεᾶς τῆς εἰσόδου πρὸς τὴν οὐράνιον βασιλείαν εἶθε διὰ τῆς ἐλεημοσύνης νὰ ἀξιωθῶμεν ἅπαντες.

Β΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Β΄ Κορ. ια΄ 31-ιβ΄ 9)

Διὰ τὰς πνευματικὰς ἀποκαλύψεις ποὺ ἐβίωσεν ὁ ἴδιος ὀμιλεῖ ὁ Παῦλος εἰς τὸ σημερινὸν ἀνάγνωσμα, ἐξαναγκασθεὶς διὰ τὴν στερεώσῃ τὴν πίστιν τῶν Κορινθίων ἐναντι ἐμφανιζομένων ψευδαποστόλων. Αὐτὸ τὸ μυστήριον τοῦ Παραδείσου, αὐτὴν τὴν ἔκχυσιν τοῦ θείου φωτὸς τὴν ὁποίαν ἀναμένουν οἱ μετανοοῦντες Χριστιανοὶ διὰ τὴν εἰσελθόντων, ἐγένεθη ὁ οὐρανοβάμων Παῦλος, ἐκεῖ ὅπου δεσπόζει ὁ Τριαδικὸς Θεός, ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς (Ἰω. 6, 35) τὸ ὕδωρ τῆς ζωῆς (Ἰω. 4, 14) ἢ αἰώνιος ζωὴ (Ἰω. 4, 14) ἐκεῖ ἀνῆλθε εἰς τὰ ἐπουράνια σκηνώματα καὶ ἤκουσεν ἄλεκτα καὶ ἀνέκφραστα ῥήματα. Ἐκεῖ ὅπου δοξολογεῖται ὁ ποιητὴς τῶν Ἀπάντων ὁ Εἷς καὶ Μοναδικὸς, ὁ ἀπεριόριστος, τὸ φῶς τῆς ζωῆς, ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει διπνεκὴς χαρὰ καὶ εὐφροσύνη, ἐκεῖ ὅπου κατασκηνώνει ἡ εἰρήνη, ἐκεῖ ὅπου ἡ θεὰ τοῦ Θεοῦ ἀποτελεῖ

τὴν τροφήν καὶ ὁ θάνατος ἔχει ἀπωλεσθεῖ ἐκεῖ εἰς τὰ θεῖα σκηνώματα τῆς μεγαλωσύνης τοῦ Θεοῦ ἐκεῖ ἐγένεθη ὁ θεῖος τῶν Ἀποστόλων ὁ ἔνδοξος Παῦλος τὰς παναρμονίους λατρευτικὰς δοξολογίας καὶ ἀποκαλύψεις τῶν τοῦ Θεοῦ Μυστηρίων. «Ἠρπάγη εἰς τὸν Παράδεισον» ἔνθα κατοικεῖ καὶ ἐμπεριπατεῖ ὁ Θεός. Ἐκ τοῦ Παραδείσου Αὐτοῦ ἔχομεν ἀποκλεισθεῖ ἅπαντες λόγῳ τῆς ἀμαρτίας καὶ ἡ κλεῖς διὰ τὴν εἴσοδόν μας εἶναι ἡ μετάνοια, τὰ δάκρυα καὶ ἡ προσευχή. Αὐτὴ ἡ ἐλπίδα τῆς μετανοίας πραγματοποιεῖται διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ «ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τῆς ἀγάπης αὐτοῦ» (Κολ. 1, 12). Ἡ ὁμολογία αὐτὴ τοῦ Παύλου δὲν ἀποτελεῖ ματαιὰν καυχησιολογίαν καὶ μάλιστα μετὰ παρέλευσιν δέκα τεσσάρων ἐτῶν ἀλλὰ εὐλογία καὶ διὰ τοὺς Κορινθίους καὶ δι' ὅλους ἡμᾶς. Ὁ ταπεινὸς Ἀπόστολος ὁμολογεῖ τοὺς κεκρυμμένους θησαυροὺς του. Ἠρπάγη μέχρι τρίτον οὐρανὸν καὶ αἱ πνευματικαὶ ἐμπειρίαι του ὑπερβαίνουν τὴν ἐκφραστικὴν δυνατότητά του τὴν περιγράψῃ δηλαδὴ αὐτὰ τὰ «ἄρρητα ῥήματα». Τὰ φθονερά ὄργανα τοῦ Σατανᾶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι τὸν ἀμφισβητοῦν ἀναγκάζουν τὸν ταπεινὸν Ἀπόστολον ἐκτὸς τῶν θείων ἀποκαλύψεων τὴν προβῆ εἰς μίαν συγκλονιστικὴν περιγραφὴν, τῆς ζωῆς, τῶν ἀγώνων, τῶν βασάνων, τῶν κατορθωμάτων ἐν τέλει τὰ ὅποια περιγράφονται εἰς τὰ τέσσαρα κεφάλαια τῆς Β΄ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς του. Διὰ τῶν ἀποκαλύψεων αὐτῶν στηρίζει τὴν πίστιν τῶν ἀδυνάτων ψυχῶν

αί ὁποῖαι παρεσύρθησαν ὑπὸ τῶν παγίδων τοῦ σκότους καὶ τῶν φθονερῶν καὶ φθοροποιῶν ἀνθρώπων. Αἰσθάνεται ὁ ἴδιος τὴν ἐμπειρία τῆς θεώσεως, τὴν ὑπέρβασιν τῆς κτιστότητας τοῦ ἀνθρώπου, τὴν μετοχὴν εἰς τὰς ἀκτίστους θείας ἐνεργείας, τὴν θεωρίαν ἐντέλει τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ καθίσταται Μυστικὴ θεολογία «κρυφιομύστου σιγῆς γνόφος» κατὰ τὸν Ἅγιον Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην (PG τ. 3 σελ. 997 Α «Περὶ Μυστικῆς Θεολογίας» Κεφ. Α). Αἰσθάνεται τὴν ἐλαχιστότητά του καυχώμενος διὰ τὰς ταλαιπωρίας καὶ ἀντιξοότητάς τῆς ζωῆς του χάριν τῶν ὁποίων ἐνοίκησε καὶ ἐμπεριεπάτησεν ἐντὸς τοῦ ὁ Θεός. Ταπείνωσις, ἔλεος, θυσία. Χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ὁ ἄορατος πνευματικὸς κόσμος ἔχει ὡς σημεῖον ἀναφορᾶς τὴν ταπείνωσιν τῶν ἐνοίκων του. Ὁ διάβολος ἐξεβλήθη «τῶν οὐρανίων ἀυλῶν» διότι «τετόλμηκεν εἰπεῖν ἕσομαι ὅμοιος τῷ Ὑψίστῳ», λέγει ὁ Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας. Ὁ Μ. Ἀθανάσιος τονίζει ἰδιαίτατα τὸ εἶδος τῆς κακίας, τὸ ὁποῖον κατεκρήμνησεν τὸν Διάβολον ἐξ οὐρανοῦ. Δὲν κατερρίφθη «ἐνεκεν πορνείας ἢ μοιχείας ἢ κλοπῆς» ἀλλὰ λόγῳ «ὑπερηφανείας καὶ ἀλαζονείας». Ἡ ταπείνωσις τοῦ Παύλου καθίσταται συγκλονιστικὴ! Ἀπέκρυψεν ἐπὶ δέκα τέσσαρα ἔτη τὰ μεγαλεῖα τοῦ οὐρανοῦ, τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ! διότι δὲν ὑπῆρξεν ὑπερήφανος καὶ ἀλλαζών. Κληρονόμησε καὶ μετέσχε τῆς πνευματικῆς ἐμπειρίας τοῦ Παραδείσου. Τρυφὴ καὶ Βασιλεία οὐρανῶν εἶναι ἢ μετὰ τοῦ Θεοῦ συνδιαγωγὴ καὶ ἡ διη-

νεκῆς ἔλαμψις καὶ ἀνάβασις ἢ ὁποῖα πραγματοποιεῖται διὰ τοὺς σεσωσμένους. Ἐπιθυμοῦμεν τὴν χάριν τῆς πνευματικῆς ἰάσεως. Ἐπιθυμοῦμεν τὴν τρυφὴν τοῦ Παραδείσου. Ἐπιθυμοῦμεν νὰ εἴμεθα «εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι» (Ἀπ. 19, 10). Ἐπιθυμοῦμεν νὰ κατοικήσωμεν εἰς οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν» (Ἀπ. 21, 1). Ἄς καταστῶμεν μιμηταὶ τοῦ Ἀποστόλου. Μικροὶ μὲν ἡμεῖς ἔμπροσθεν τοῦ γίγαντος Παύλου ἀλλὰ μὲ ζέσιν πίστεως καὶ ταπεινοφροσύνης θὰ ἀνέλθωμεν τὴν κλίμακα τῆς Παραδεισίου ζωῆς, ὅπου κάθε στιγμή θὰ κατέχη τὴν διάστασιν τῆς αἰωνιότητος.

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Γαλ. α' 11-19)

Ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων ἐκτὸς τῆς μεγίστης εὐλογίας ἐνίοτε καθίσταται καθοριστική. Εἰς τὴν ἀποστολικὴν περικοπὴν γίνεται μνεῖα διὰ τὴν ἀλλαγὴν πλεύσεως τῆς ζωῆς ἐνός διώκτου τοῦ Χριστιανισμοῦ τῆς «ἐν σπαργάνοις» θρησκείας τοῦ Ναζωραίου καὶ τὴν μετάλλαξίν του εἰς Ἄνθρωπον βαθυτάτης θυσιαστικῆς καὶ συνειδησιακῆς προσφορᾶς πρὸς τὸν πλησίον καὶ διαπρυσίου κήρυκος τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς νέας ἐξ Ἀποκαλύψεως θρησκείας. Ὁ Σαοὺλ χθεσινὸς διώκτης τοῦ Χριστιανισμοῦ, σφοδρὸς πολέμιός του εἶναι ὁ σημερινὸς Παῦλος ὁ ὁποῖος ἀπευθύνει διὰ τῶν ἐπιστολῶν του νουθεσίας πρὸς τὰς ἐκκλησίας ποῦ ἵδρυσεν ἔχων τὴν ἀγωνίαν τοῦ ποιμένος διὰ τὴν πορείαν καὶ τὸν πνευματικὸν ἐφοδιασμὸν τῶν ποιμενομένων, τῶν πνευματικῶν του τέκνων, τοῦ λογι-

κοῦ ἐν τέλει ποιμνίου τῶν νεοσυσταθεισῶν Ἐκκλησιῶν. Ἡ ἀποκάλυψις τοῦ Κυρίου εἰς τὸν Παῦλον καθίσταται ὡς ἀλλαγὴ πλεύσεως εἰς τὴν ζωὴν του. Ἀφίεται ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος καὶ ἀναγεννᾶται ὁ νέος, ἐκεῖνος ποῦ ὑπομένει τὰ πάνδεινα διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ εὐαγγελίου, διὰ τὸν πνευματικὸν καταρτισμὸν τῶν ἀδελφῶν του εἰς τὴν ἐν σπαργάνοις νέαν θρησκείαν. Κατεστάθη «ποιμὴν» τῆς Ἐκκλησίας, ἄγρυπνος φρουρὸς τῆς καθαρότητος τῆς ζωῆς της καὶ κατὰ τὸν λόγον του «στύλος καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας» (Α' Τιμ. γ' 15 - Α' Κορ. β' 7-11). Ὁ Παῦλος ὁμολογεῖ τὸν Χριστόν, ἡσθάνθη τὴν παρουσίαν Του, τὴν χάριν Του, τὴν ἀγάπην Του. Ὁ Χριστὸς ἀποκαλύπτεται εἰς ὅσους εἰς τὰ τρισβαθὰ τῆς ψυχῆς των ἐπιθυμοῦν νὰ τὸν συναντήσουν, νὰ πορευθοῦν μετ' Αὐτοῦ, νὰ ἐννοήσουν τὴν ὑπαρξίν του μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ. Ἡ γνῶσις τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα ἀνθρωπίνης προσπαθείας ἀλλὰ δῶρον τοῦ ἰδίου τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ὁ Θεὸς ἀποκαλύπτεται εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ὁ Θεὸς ἐπιλέγει εἰς Ποῖον καὶ πῶς θὰ ἐπισκηνώσῃ τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτός Του. Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με, ἐὰν μὴ ὁ Πατὴρ ὁ πέμπψας με ἐλκύσῃ αὐτὸν (Ἰω. 6, 44). Ὁ ἴδιος ὁ Παῦλος ἀποκαλύπτει ὅτι ὁ Θεὸς τὸν προόριζε δι' ἀποστόλόν Του «ἐκ κοιλίας μητρὸς του» (Γαλ. 1, 13 Α' Κορ. 11, 1 Φιλιπ. 3, 12, Ἐφεσ. 3, 3). Χαρακτηρίζεται ὡς κορυφαῖος τῶν πρωτεργατῶν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ἴσως ἡ μεγαλύτερα προσωπικότης τῆς ἐποχῆς τῆς νέας πίστεως.

Τὸ σημαντικὸν τοῦ προσώπου του ἀναγνωρίζεται ἐξ ὅλων τῶν χριστιανικῶν ὁμολογιῶν ὡς «Πρῶτος μετὰ τὸν Ἐναν». Ἀπετέλεσεν «σκεῦος ἐκλογῆς» τοῦ ἰδίου τοῦ Κυρίου. Δίκαιος ὁ χαρακτηρισμὸς καθ' ὅσον ὁ μέγας αὐτὸς κήρυξ προσέφερεν εἰς τὴν «ἐν σπαργάνοις» θρησκευίαν ἀνεκτίμητον ὑπηρεσίαν ὡς ὁ ἄμεσος θεμελιωτῆς τῆς εἰς τὰ τότε γνωστὰ ἔθνη δίδων μίαν παγκοσμιότητα. Ἄνευ τῆς συνδρομῆς τοῦ Παύλου ἡ νέα θρησκεία δὲν θὰ ἐγκαθιδρύετο τοῦλάχιστον διὰ τοῦ ἰδίου τρόπου καθ' ὅσον ὁ ἴδιος ἔκαμε πρᾶξιν τὸ ὑπὸ τοῦ Κυρίου λεχθὲν ὑπὸ μορφὴν ἐντολῆς πρὸς τοὺς μαθητάς του «πορευθέντες μαθητεύσαμε πάντα τὰ ἔθνη» ὡς πραγματικὸς Σταυροφόρος, θεωρεῖται ὁ πρῶτος χριστιανὸς θεολόγος καὶ πρὸς τοῦτο ἀπετέλεσαν διὰ τὴν μεταγενεστέρα Ἐκκλησίαν αὐθεντία αἱ Ἐπιστολαὶ του. Ἀδελφοί μου ἐὰν ἔχομεν θερμουργὸν πίστιν, ἱερὰ φλόγα διὰ νὰ συναντήσωμεν Ἐκεῖνον τότε ὁ Θεὸς θὰ ἐπισκηνώσῃ τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτός Του ἐφ' ἡμᾶς θὰ τὸν ἴδωμεν, θὰ τὸν ἐγγίσωμεν, θὰ λαλήσῃ πρὸς ἡμᾶς ῥήματα ζωῆς αἰωνίου θὰ μεταλλάξῃ τὴν ζωὴν, τὴν ὑπαρξίν μας, θὰ μᾶς φωτοχύσῃ διὰ τῶν ὑπερλάμπρων ἀκτίνων τοῦ Ἀκτίστου Φωτός Του. Καὶ τότε ὡς ὁ διώκτης Σαοὺλ θὰ μεταμορφωθῶμεν εἰς Παῦλον μετὰ καθαρῶ συνειδότος καὶ θὰ εὕρωμεν ἐκ τῆς Δαμασκοῦ τὴν ὁδὸν τὴν ἀπαύγασα, τὴν ὁδὸν ἡ ὁποία θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς νομὰς σωτηρίου εἰς τὴν τρυφὴν τοῦ Παραδείσου. Προσευχόμεθα! καὶ ζητοῦμεν μίαν συνάντησιν μετ' Αὐτοῦ. Μία!

Δ' ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Γαλ. Β' 16-20)

Ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος πασχίζει νὰ καταστῇ δίκαιος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ ἐμφορεῖται ὑπὸ ἀκραδάντου πίστεως πρὸς Αὐτόν. Πρὸς τοῦτο ὑπομιμνήσκει ὁ Παῦλος εἰς τὴν παροῦσαν ἐπιστολήν του ὅτι αὐτὸ δὲν κατορθοῦται μόνον διὰ τῆς τηρήσεως τῶν τυπικῶν διατάξεων τοῦ παλαιοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ἀλλὰ πρωτίστως διὰ τῆς ἰσχυρᾶς καὶ στερρᾶς πίστεως πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Τὸ ἐβίωσεν ὁ ἴδιος ὁ Παῦλος ὅταν ἀπεκαλύφθη εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος ἡ ζωὴ του μετελλάχθη· ἀπὸ διώκτης Σαοὺλ κατέστη ὁ διαπρύσιος κήρυξ τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἀνατροπῆς τοῦ παλαιοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν οἰκείωσιν μίας νέας ἐν Χριστῷ ζωῆς «ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός». Ἀληθῆς Χριστιανὸς δὲν καθίσταται ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος βιώνει ἐγκεντρικὴν ζωὴν «ἐν τῷ κόσμῳ» ἀλλὰ ἐκεῖνος ὁ

ὁποῖος συσταυροῦται μετὰ τοῦ Χριστοῦ· πρῶτον διὰ τοῦ βαπτίσματος «τῆς πρώτης Ἀναστάσεως» καὶ δεύτερον διὰ τῆς μετανοίας, ἡ ὁποία τὸν εἰσαγάγει εἰς τὸν Παράδεισον. Ἀναλύοντας τὸν λόγον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ὁ θεόπνευστος Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς σημειοῖ «Κτιστὸς ἦν ὁ Παῦλος, μέχρι ἂν ἔζη τὴν προστάγματι Θεοῦ ἐξ οὐκ ὄντων γεγονυῖαν ζωὴν· ὅτε δὲ μηκέτι ταύτην ἔζη, ἀλλὰ τὴν ἐνοικήσει τοῦ Θεοῦ προσγινομένην, ἄκτιστος γέγονε τῇ χάριτι». Ἡ ὁδὸς αὐτὴ δὲν καθίσταται εὐκόλος ἀλλὰ δύσβατος, λόγῳ τῶν παγίδων τοῦ «ποικίλου καὶ πολυμερίστου» διαβόλου πρὸς τοῦτο χρειάζεται ἀσκησις καὶ μετάνοια. Ἡ ἀπογύμνωσις τοῦ ἑαυτοῦ μας ἐκ τῶν στερρῶν τυπικῶν διατάξεων καὶ ἡ ὀλοκληρωτική του διάθεσις εἰς τὴν «Χριστοζωὴν» ἐνέχει πνεῦμα ἐλευθερίας καὶ ἡ ἐλευθερία αὐτὴ καθίσταται διαχρονικὴ ὅταν ὁ ἄνθρωπος πρὸς χάριν τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς καθίσταται «δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Ρωμ. 1,1). Ἡ ἐλευθερία δηλαδὴ καθίσταται προσφερομένη ἀπολύτρωσις διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τὴν ὁποίαν ἐὰν διαθέτει στερρὸν τῆς πίστεως ἔρισμα, ἀποδέχεται ὁ ἄνθρωπος καθ' ὅσον «οὐ δὲ τὸ πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία» (Β' Κορ. 3, 17). Ἡ πίστις σηματοθεῖ τὴν ἀπάρνησιν τῆς ἀμαρτωλοῦ ζωῆς καὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας. Οὕτως καθίσταται ὁ ἄνθρωπος «ἐν μυστηριακῇ κοινωνίᾳ μετὰ τοῦ Χριστοῦ, προάγεται ἐν ἀρετῇ καὶ τελειότητι καὶ καθίσταται κατὰ τὸν Μ. Βασίλειον «πιστὸν θησαυροφυλάκιον τῶν ἀρετῶν» (Μ. Βασίλειος Λόγος ἀσκητικὸς Α' καὶ

παραίνεσις περὶ ἀποταγῆς βίου καὶ τελειώσεως πνευματικῆς, ΕΠΕ 8, 117). Ὁ Χριστὸς διὰ τῆς Σταυρικῆς Τουθυσίας ἠλευθέρωσεν τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς κυριαρχίας τοῦ νόμου. Αὐτὴ εἶναι ἡ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ. Ὁ Παῦλος προβάλλει τὴν ἐν Χριστῷ ἐλευθερίαν ἡ ὁποία ἀπορρέει ἐκ τοῦ Σταυροῦ τε καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος. Ἐξ ἄλλου διὰ τὸν Παῦλον ἡ ἐλευθερία ἀποτελεῖ θεμελιῶδες μήνυμα, καθόσον αὐτὴ ἀποτελεῖ κεντρικὴν ἔννοιαν ὅχι μόνον τῆς θεολογίας του ἀλλὰ καὶ ὀλοκλήρου τοῦ βίου του. Ὅταν ἐνοικεῖ καὶ ἐμπεριπατεῖ μεθ' ἡμῶν ὁ Θεὸς καθιστάμεθα ἐλεύθεροι. Ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ χαρακτηρίζεται ἐξ ἀγάπης καὶ ἐλευθερίας. Ἐκεῖ ὅπου ἐνοικεῖ ὁ Χριστὸς ἐκεῖ ἐλευθερία καὶ ἀγάπη! Αὐτὴν τὴν ἐν Χριστῷ ἐλευθερίαν ἃς ἀνεύρωμεν ἀδελφοί μου παλαίοντες μετὰ τῶν συμπληγάδων τῆς ζωῆς καὶ αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν εὐχόμεθα ὁ Δωρεοδότης Θεὸς νὰ ἐνσταλάσσει εἰς τὰς καρδίας ἐκάστου ἐξ ἡμῶν μιμούμενοι τὸν «ἔντονον δρομέα τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ», «τὸν διδάσκαλον τῆς Οἰκουμένης», τὸν Οὐρανοβάμωνα Παῦλον εἰσερχόμενοι, ὡς Ἐκεῖνος, εἰς τὴν χριστιανικὴν βίωσιν τοῦ Σαρκωθέντος, Σταυρωθέντος καὶ Ἀναστάντος Θεοῦ! ΑΜΗΝ!

Ε΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Γαλ. στ΄ 11-18)

Τὸ σημερινὸν ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα προβάλλει τὴν ἀξίαν τοῦ Σταυροῦ. Τὸ ἐπονείδιστον καὶ ἀτιμωτικὸν ξύλον κατέστη μετὰ τὸν θρίαμβον τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος «τρισμακάριστον καὶ ἀήττητον τρόπαιον». Ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἐλύθη ἡ τραγωδία τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας, ἐνίκηθη ὁ θάνατος, συνεπορεύθη ὁ ἄνθρωπος μετὰ τοῦ Κυρίου εἰς τὴν δόξαν τῆς Ἀναστάσεως, ἐχαρίσθη ἡ ζωὴ «ἐν ἀφθαρσίᾳ» ἐδέχθη τὴν ἄπειρον ἀγάπην, ἐν τέλει ἐφανερώθη ὅτι ὁ κόσμος δὲν εἶναι ἡ τελικὴ πραγματικότητα, ἀλλὰ ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν τελικὴν πραγματικότητα. Ἡ δύναμις τοῦ Σταυροῦ ἔγκειται εἰς τὴν ἀκένωτον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία διοχετεύεται εἰς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ εἰς ὀλόκληρον τὴν δημιουργία μέσῳ τοῦ Σταυροῦ καὶ ἀποτελεῖ τὴν ἐνοποιὸν δύναμίν της. Αὐτὸ τὸ θαυμαστὸν φυλακτήριον τῶν πιστῶν, ἀντικατέστησεν πάντα τὰ δει-

σιδαίμονα καὶ ἀναποτελεσματικὰ φυλακτήρια τοῦ παρελθόντος. Αἱ δωρεαὶ τοῦ Σταυροῦ ἐκχύνονται «ὡς δρόσος Ἄερμων» εἰς τὸν ταλαίπωρον ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος διὰ τὰς τὴν λάβει πλουσιοπαρόχως ὑποχρεοῦται εἰς τὴν σταύρωσιν τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ κακοῦ ἑαυτοῦ του «ἵνα καὶ συζῆσιν αὐτῷ (τῷ Χριστῷ)». Διὰ τῆς Σταυρικῆς θυσίας ὁ ἀναμάρτητος Κύριος σχίζει τὸ χειρόγραφο τῶν ἁμαρτιῶν, καθίσταται ὁ ἴδιος κατάρρα διὰ τὰ ἐξαγοράσῃ τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς κατάρρας τοῦ νόμου, «ὁ θάνατος κατήργηται, ἡ τοῦ προπάτορος ἁμαρτία λέλυται, ὁ Ἄδης ἐξέλιπεν, ἡ Ἀνάστασις δεδώρηται» σημειοῖ ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός. Διὰ τῆς Σταυρικῆς θυσίας διαιωνίζεται τὸ μυστήριον τῆς θείας εὐχαριστίας ὅπου ὁ Ἄμνος τοῦ Θεοῦ προσφέρεται εἰς «βρωσὴν καὶ πόσιν τοῖς πιστοῖς». Διὰ τῆς Σταυρικῆς θυσίας «ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις» καὶ ἐγγίζομεν τὰ ἄφθαρτα, τὰ αἰώνια, τὴν πύλην τῶν οὐρανίων δωμάτων καὶ στερεωμάτων, ἐνοποιούμεθα καὶ εἰρνεύομεν. Τὸ μυστήριον τοῦ Σταυροῦ, ἀποκαλύπτει τὴν δύναμιν καὶ σοφίαν τοῦ Θεοῦ, εἶναι μυστήριον ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἀποτελεῖ τὴν πηγὴν τῆς σωτηρίας, νικᾷ τὸν «εὐπορον εἰς κακίαν» διάβολον κατὰ τὸν Ἄγ. Γρηγόριον Παλαμᾶ, ὑπερβαίνει τὸν θάνατον καὶ τὴν φθοράν, δίδει ἐλπίδα αἰωνίου ζωῆς, καθίσταται ὁ θρόνος δόξης τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ «ἵνα σωθεῖ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ» (Ιω. 3, 17). Ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ἱεουργήθη ἡ πλέον ἀληθῆς καὶ πραγματικὴ θυσία διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους «... μία γὰρ προσφορὰ τε-

τελείωκεν εἰς τὸ διενεκεῖς τοὺς ἁγιαζομένους» (Ἑβρ. 10, 14). Δι' αὐτὸ καυχώμεθα ἀδελφοί μου, ὡς ὁ Παῦλος εἰς τὴν σημερινὴν περικοπὴν. Διότι διὰ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἠλευθερώθημεν, καυχώμεθα διότι ἡ πορεία τοῦ Σταυροῦ εἶναι συγχρόνως καὶ πορεία Ἀναστάσεως, καυχώμεθα διότι ὁ Σταυρὸς εἶναι διακονία καὶ ὄχι ἐξουσία, καυχώμεθα διότι διὰ τοῦ Σταυροῦ εἴμεθα κεκλημένοι εἰς τὴν ζωὴν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλευθερίας. Αὐτὴ ἡ καύχησις πάντοτε ἐν Κυρίῳ εἶναι ὅτι διὰ τοῦ Σταυροῦ ἐπῆλθεν «χαρὰ ἐν ὄλω τῷ κόσμῳ». Ἐν ἐκστάσει ὁ Μέγας Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος σημειοῖ «Ὁ γὰρ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ, ὁ τὴν οἰκουμένην ὀρθώσας, ὁ τὴν πλάνην λύσας, ὁ τὴν γῆν ποιήσας οὐρανόν, ὁ τοῦ θανάτου τὰ νεῦρα ἐκκόψας, ὁ τὸν ἄδην ἄχριστον ἐργασάμενος, ὁ τοῦ διαβόλου τὴν ἀκρόπολιν καταλύσας, ὁ τοὺς δαίμονας ἐπιστομίσας, ὁ τοὺς ἀνθρώπους ἀγγέλων ποιήσας...» (PG 52, 515) αὐτὸς ὁ Σταυρὸς δίδει τὸ μήνυμα «οὐδεὶς ἐπὶ τῶν μνημάτων» καθόσον «ὁ Δεύτερος γενάρχης τῆς Χάριτος διὰ τῆς θυσίας του ἐπ' Αὐτοῦ ἀντιπροσώπευσεν ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ ἡμεῖς καλούμεθα νὰ ἀκολουθήσωμεν τὰ βήματα Ἐκείνου ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ διὰ νὰ μᾶς ἀποκαλυφθεῖ διὰ μίαν εἰσέ-
τι φορὰν κάτι αἰώνιον, κάτι σημαντικὸν εἰς τὰς ψυχὰς μας» (π. Ἀλέξανδρος Σμέμαν).

ΣΤ΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Ἐφ. β' 4-10)

Τὸ σημερινὸν ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα ἀναφέρεται εἰς τὸ γεγονὸς τῆς σωτηρίας ἐν Χριστῷ. Ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι χάρισμα τοῦ Θεοῦ καὶ ὄχι κατόρθωμα ἰδικόν του. Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον λόγῳ τῆς ἀνυπακοῆς του προσέφερεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του εἶναι ὁ θάνατος, ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὴν ζωὴν του ἡ ἁμαρτία. Ἡ οὐσία τῆς ἁμαρτίας συνίσταται εἰς τὴν ἀποστασίαν του ἀπὸ τὸν θεὸν καὶ εἰς τὴν θέλησίν του νὰ αὐτονομηθῇ ἐκ τῆς κοινωνίας τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Οὕτως ἡ αὐτονομία κατέστη παραχρῆμα ὁ θάνατός του. Ὁ Θεὸς ὅμως φιλεύσπλαγχνος ὢν δὲν τὸν ἀφήνει εἰς τὴν πτώσιν ἀλλὰ τὸν ζωοποιεῖ ἐν Χριστῷ διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου Του, διὰ τῆς Ἀναστάσεώς Του καὶ διὰ τῆς Ἀναλήψεώς Του ὅπου συγκατατάσσεται μετ' Αὐτοῦ «ἐν τοῖς ἐπουρανίοις θαλάμοις», ἐπανερχόμενος «ὅπου τὸ πρότερον». Ἐπανέρχεται

εἰς «τὸ ἀρχαῖον κάλλος. Καθίσταται Θεὸς «κατὰ χάριν». Γεύεται τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως ἐντὸς τοῦ Μυστικοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ ὁποῦ κεφαλὴ εἶναι ὁ Χριστός, διὰ τῶν Μυστηρίων μεταγγίζεται ἡ ζωὴ του καὶ συνεγείρεται ἐκ τῆς Βασιλείας τῆς Ἀναστάσεως. Διὰ τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας εὐχαριστίας κενοῦται Ἐκεῖνος διὰ νὰ πληρωθῆ διὰ τῆς ἰδικῆς Του πληρότητος, ὁ ἀγνώμων ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος καθίσταται κατὰ χάριν «κληρονόμος μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμος δὲ Χριστοῦ» (Ρωμ. 8, 16). Συνεζωοποιήθη ὁ ἄνθρωπος μετὰ τοῦ Χριστοῦ σημειοῖ ὁ Ἀπόστολος. Ἐντὸς τῆς λέξεως αὐτῆς ἐμπεριέχεται τὸ θαῦμα τῆς σωτηρίας, τὸ θαῦμα τῆς θείας ζωῆς. «Διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἦν ἠγάπησεν ἡμᾶς». Ἀσύλληπτος εἰς ἕκτασιν καὶ βάθος ἡ θεία ἀγάπη! Ἠγαπήθημεν παρ' Αὐτοῦ «πρὸ καταβολῆς κόσμου»! Καὶ κατέσπῃ ἄνθρωπος ἵνα δι' Αὐτοῦ «θεοποιηθῶμεν». Μετέγγισεν τὸ πλήρωμα τῆς ἰδικῆς Του ζωῆς «ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ» (Α΄ Ἰω. 4, 9). Ἡ «ἐν Χριστῷ σωτηρία» πραγματοποιεῖται ὄχι ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ ὅπου κατακτᾶται «ὁ ἀρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν» (Ἐφ. 1, 14) ἀλλὰ κατὰ τὴν Δευτέραν Παρουσίαν ὅταν κατὰ τὴν κοινὴν ἐξανάστασιν θὰ γευόμεθα «ἐν ὀλοκληρώσει» τὸν «ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος Αὐτοῦ» κατὰ τὸν ἱ. Χρυσόστομον. Κατεστάθημεν μέλη τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ βαπτίσματος ὅτε «ἀνεκτίσθημεν» καὶ «ἀνεκαινίσθημεν». Ἴδου τὸ πρῶτο θεμέλιον τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ὁδὸς τῆς σωτηρίας ἐμπεριπατεῖται ἀπὸ τῆς ὥρας ὅπου ὁ ἄνθρω-

πος ὡς ὑλικὸν «κτίζεται» ἐπὶ τοῦ ἀρραγοῦς θεμελίου δηλαδὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ τοῦ Βαπτίσματος. Ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης καλεῖται εἰς τὴν ἀγαθοποίησιν δηλαδὴ τὴν φανέρωσιν τῆς ἐν Κυρίῳ ζωῆς του δι' ἀγαθοποιῶν ἔργων μὲ ἀποτέλεσμα τὴν χριστοποίησίν του. Ἡ ἁμαρτία ὅμως ἐλοχεύει καὶ ὁ «υἱὸς τῆς ἀπωλείας» काराδοकेῖ. Ὁ ἄνθρωπος ὡς «υἱὸς τῆς ἀπειθείας» (Ἐφ. 2, 1-2) συνεγείρεται ἐκ τῶν σειρήνων τοῦ ὑλικοῦ κόσμου ἀκολουθῶν τὸν «ἄρχοντα τοῦ ἀέρος» τουτέστιν τὸν Διάβολον, ποιεῖ «τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν» (Ἐφ. 2, 3) καὶ καθίσταται συνένοχος τῆς ἀποστασίας. Ἀνήμερος τότε καταφεύγει εἰς τὸν Μέγα Λυτρωτὴ καὶ ἐκζητεῖ τὴν Χάριν τοῦ Θεοῦ· πρὸς τοῦτο ὁ Ἀπόστολος ὁμολογεῖ «χάριτι ἔστε σεσωσμένοι» (Ἐφ. β΄ 5). Αὐτὴ ἡ κεντρικὴ φράσις τῆς ἀποστολικῆς διηγήσεως καθίσταται καὶ τὸ ἄλλας της. Μόνον ὅταν ὁ ἄνθρωπος κατανοήσῃ τὸ μέγεθος τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ τι ἔπραξε διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος, τότε καὶ μόνον τότε καὶ διὰ τῆς μετανοίας του θὰ ἐξέλθῃ ταῦ τάφου καὶ ἀφθαρτοποιημένος θὰ γεύεται τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. «Συνίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε» (Ρωμ. 5, 8). Αὐτὴν τὴν βασιλείαν καὶ ἐν τοῖς νῦν καὶ «ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερχομένοις» δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν τὸν θεῖον Δομήτορα νὰ γευθῶμεν ἅπαντες, λελουσμένοι τῆς θείας ἐκχύσεως τοῦ φωτὸς τοῦ Παραδείσου!

Ζ΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Ἐφεσ. β΄ 14-22)

Ο θεῖος Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν ἀπονέμει διὰ τῆς σημερινῆς περικοπῆς εὐσημον πίστεως πρὸς τοὺς Ἐφεσίους λέγων πρὸς αὐτοὺς ὅτι ἀπὸ ἀπαλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας «ἐγγὺς ἐγενήθητε διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ». Αὐτὸς ὁ Χριστὸς ὁ ὁποῖος συνήνωσεν Ἰουδαίους καὶ ἔθνικοὺς κατόπιν ἐντόνου διαιρέσεώς των εἰς νέον λαὸν περιούσιον, αὐτὸς ὁ Χριστὸς καθίσταται ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου. Ἄπαν τὸ θεανθρώπινον ἔργον εἶναι ἔργον εἰρήνης ἀφοῦ ὁ θεάνθρωπος εἰρήνευσε τὸν ἄνθρωπον μετὰ τοῦ Θεοῦ, μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ του, μετὰ τῆς ὅλης Δημιουργίας. Διὰ τῆς κορυφαίας θεολογίας του ὁ Παῦλος προβάλλει τὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου, ὡς μοναδικὸν πρότυπον καὶ εἰκόνα προσωπικῆς ἐνώσεως τῶν ἀνθρώπων. «Ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ» παραμένουν οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι στε-

ροῦνται τοῦ πνεύματος τὸ ὁποῖον ἐνώνει καὶ εἰρηνεύει. Ὅμως διὰ τῆς θυσίας τοῦ Σταυροῦ παρήχθη καινὴ δύναμις, καινὸς ζωποιοὺς δεσμὸς τοῦ ἀπορρέοντος Αἵματος τοῦ Λυτρωτοῦ, τὸ ὁποῖον καὶ συνήνωσεν τὸν ἀπομεμακρυσμένον ἄνθρωπον μετὰ τοῦ Θεοῦ. Τὰ θεῖα ιδιώματα τοῦ Ἰησοῦ κατεστάθησαν κοινὰ δι' ὅλους τοὺς πιστοὺς οἱ ὁποῖοι μετέχουν τῆς κοινωνίας τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματός Του. «Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ἰδίᾳ ἀνθρωπίνῃ φύσει Του τὴν ὁποίαν ἔλαβεν καθαρὰν ἀπὸ κάθε φθορὰ καὶ παλαιότητα ἁμαρτίας κατέστη ὁ κοινὸς τόπος ὅλων τῶν ἀνθρώπων» λέγει ὁ Ἅγιος Νικόδημος. Ἡ ἀναίμακτος θυσία τοῦ Ἐσταυρωμένου ἐνώνει Ἰησοῦν καὶ πιστὸν εἰς ἓν σῶμα καὶ Ἐκεῖνος τοὺς ἐνώνει μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός Του. Αὐτὸ καθίσταται αἷτημα τοῦ Ἀρχιποίμενος Κυρίου ἐν τῇ Ἀρχιερατικῇ προσευχῇ ὀλίγον πρὸ τοῦ Πάθους εἰς τὴν περιλάμπρον φράσιν «ἵνα πάντες ἐν ὧσιν» (Ἰω. 17, 21), ἐν τῷ ὑπερόχῳ Εὐαγγελίῳ τῆς Διαθήκης. Ἡ ἐνωσις καθίσταται ἠνωμένη «ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης». Αὐτὸ καθίσταται καὶ τὸ μήνυμά του εὐθύς μετὰ τὴν Ἀνάστασίν Του λέγων πρὸς τοὺς Μαθητὰς «Εἰρήνη ὑμῖν» (Ἰω. 20, 19). Καθίσταται ὁ ἴδιος Εἰρηνοποιὸς «ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνη ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς» (Ἐφεσ. 2, 17). Διὰ τοῦτο οἱ ἄγγελοι ψάλλουν «Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (Λουκ. 2, 14). Εἶναι ἡ εἰρήνη μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ὅχι ἡ κακῶς ἐννοουμένη ἐρμηνεία «ὅπως ἐπικρατήσει εἰρήνη ἐν τῷ κόσμῳ κατόπιν σιγῆς πολέμων».

Ἡ εἰρήνη δέον νὰ εἶναι τὸ γνῶρισμα ἐκάστου χριστιανοῦ «Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοὶ ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται» διακηρύττει ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς· ὁ δὲ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος λέγει «ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστιν, ἔπειτα δὲ εἰρηνική» (Ἰακ. 3, 16) ὁ Χριστὸς κομίζει μίαν διαφορετικὴν εἰρήνην ἐκείνην ἢ ὁποία ἔχει ἀφετηρία τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν καὶ ἐξαπλοῦται πανταχόθεν. Ἡ χριστιανικὴ εἰρήνη οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μετὰ τῆς ἐγκοσμίου εἰρήνης καὶ μὲ τὴν ἀποφυγὴν τῆς δυστυχίας. Αὐτὴ εἶναι μία ἐσωτερικὴ κατάστασις εἰρήνης τὴν ὁποίαν προνομιακῶς τὴν ἀπολαμβάνουν οἱ ἄνθρωποι τῆς εὐδοκίας τοῦ Θεοῦ· εἶναι «ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν» καὶ λειτουργεῖ εἰς τὸν ἄνθρωπον «ὡς φρουρὸς τῶν καρδιῶν καὶ τῶν νοημάτων τοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Φιλ. δ, 7). Ἀποτελεῖ εἰκόνα τῆς Τριαδικῆς θεϊκῆς εἰρήνης ἢ ὁποία συνυπάρχει μετὰ τῆς Τριαδικῆς ἀγάπης. Ἡ ἀληθὴς εἰρήνη εἶναι ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος ὡς Θεὸς ἀγάπης καὶ εἰρήνης χορηγεῖ αὐτὴν τὴν εἰρήνην εἰς τὸν ἄνθρωπον μέσω τοῦ Εἰρηνοποιοῦ Χριστοῦ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. Ὁ Παῦλος παρουσιάζει ἐπίσης τὴν Ἐκκλησίαν ὡς πνευματικὸν οἰκοδόμημα τοῦ ἰδίου τοῦ Χριστοῦ μὲ θεμέλιον καὶ ἀκρογωνιαῖον λίθον τὸν ἑαυτὸν του καὶ πρώτους λίθους εἰς τὰ θεμέλια τοὺς Ἀποστόλους καὶ Προφῆτας δηλαδὴ τὸ πνευματικὸν ὑπόβαθρον τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὴ ἡ οἰκοδόμησις συνεχίζεται ἀνὰ τοὺς αἰῶνας καὶ πᾶς εἰρηνοποιὸς χριστιανὸς προστίθεται ὡς λίθος εἰς τὸ οἰκοδόμημα διὰ τῆς χάριτος τῶν Μυστηρίων, καὶ διὰ τῆς πνευματικῆς

ἀγάπης ἐνοῦται μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ καθίσταται μέτοχος τῆς Βασιλείας του. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ χῶρος τῆς ἀληθοῦς εἰρήνης, ἐντὸς αὐτῆς ὑπερβαίνονται αἱ ἐθνικαὶ καὶ φυλετικαὶ διακρίσεις καὶ εἶναι «τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστὸς» καὶ ὁ πιστὸς ἐντὸς αὐτῆς ὁ ἀποκτῶν τὴν εἰρήνην τοῦ Θεοῦ. «Ἡ ἐκκλησία εἶναι πολυτιμωτέρα παντὸς θησαυροῦ, πάσης χαρᾶς καὶ ἀπολαύσεως ἐπὶ τῆς γῆς» (Σωφρόνιος Ἔσσεξ). Αὐτὴν τὴν θεοποιὸν εἰρήνην καλούμεθα νὰ ἐντάξωμεν εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν, ὡς θεόδοτον ἄνθος, μυρίπνοον, προσφερθὲν ὑπὸ τοῦ ἐνὸς καὶ μοναδικοῦ εἰρηνοποιοῦ, καθόσον «Αὐτός ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν...».

Η΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Έφ. δ΄ 1-7)

Ὅπου πνεῖ ὁ γλυκὺς ἦχος τῆς ἀγάπης ἐκεῖ κατοικεῖ ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ἐνότης. Τοῦτο μαρτυρεῖ τὸ σημερινὸν ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα διὰ τῆς γραφῆς τοῦ Παύλου πρὸς τοὺς χριστιανοὺς τῆς Ἐφέσου τοὺς ὁποῖους παρακαλεῖ ὅπως φανοῦν ἄξιοι τῆς μεγάλης κλήσεως τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Κυρίου. Τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ἐὰν μὴ τι ἄλλον πρέπει νὰ διαπνέεται ἐκ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἐνότητος. Δυστυχῶς ὅμως τοῦτο δὲν εἶναι πάντοτε ἐφικτὸν καθόσον ναὶ μὲν ἡ Ἐκκλησία εἶναι θεοῖδρυτος ὀργανισμὸς ἔχουσα ὡς κεφαλὴν τὸν Δομήτορα Αὐτῆς Κύριον Ἰησοῦν πλὴν ὅμως οἱ διοικοῦντες ἄνθρωποι πλειστάκις δι' ἀτοπημάτων των σκανδαλίζουν τὸ πλήρωμα Αὐτῆς καὶ δὲν φυλάττουν στερρὸν τὸ πολίτευμά της. Ὑπενθυμίζεται διὰ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Παυλείου Λόγου καὶ κατ' ἐπέκτασιν εἰς ὅλους ἕως σήμερον τοὺς ἀποτε-

λοῦντας τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας κληρικοὺς τε καὶ λαϊκοὺς ὅτι τοῦτο ἐπιτυγχάνεται μόνον διὰ τῆς ἐνώσεως, τῆς ταπεινοφροσύνης, τῆς μακροθυμίας, τῆς πραότητος τῆς ἐνότητος ἐν τέλει ὅταν «ἀνεχόμεθα ἀλλήλους ἐν ἀγάπῃ». Ὅπως ὁ Παῦλος ἐξηρτάτο διὰ πνευματικοῦ δεσμοῦ μετὰ τοῦ Κυρίου οὕτως ἅπαντες ἡμεῖς τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας ὀφείλομεν τὴν διατήρησιν τῶν πνευματικῶν δεσμεύσεων ἐναντι τοῦ Θεοῦ καλλιεργοῦντες πρῶτον τὴν ἀρετὴν τῆς ταπεινοφροσύνης (Ἐφ. 4, 2). Ἡ ἀρετὴ αὕτη καθίσταται κατὰ τὸν Ἅγιον Νικόδημον «θεμέλιον πασῶν τῶν ἀρετῶν». Διὰ τῆς ταπεινώσεως ἀποκτῶμε τὴν πραότητα, τὴν μακροθυμίαν, καθιστάμεθα ἄτρωτοι ἐκ τῶν ἀκοντίων τοῦ Ἐωσφόρου καὶ κτίζομε τὸν πύργον τῆς κορωνίδος τῆς ἀγάπης. Διὰ τοῦ βαπτίσματος ἀποκτῶμε τὴν σωτηρίαν τῶν μελῶν τοῦ ἀδιάσπαστου Σώματος τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐνότης πρέπει νὰ καθίσταται ἀδιάσπαστος ἐντὸς τῆς λειτουργίας τοῦ Μυστικοῦ Σώματος καὶ τοῦτο θὰ πρέπει νὰ καθίσταται ἡ ἐπιδίωξις ἀπάντων τῶν μελῶν Της. Ἀλληλοπαραχώρησις, ὑπακοή, διακονία ὑπὸ τὴν στερρὰν σκέπην τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου ἐκάστης τοπικῆς Ἐκκλησίας. Μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡ ἐνότης εἶναι ὁ καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὸ κοινὸν Ποτήριον καθίσταται τὸ ὄραμα ἐκάστου χριστιανοῦ. Συμμετέχων ὁ Χριστιανὸς τοῦ Ποτηρίου τῆς ζωῆς ἐν τῇ θείᾳ εὐχαριστίᾳ ἐνοῦται μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του. Καὶ τὸ ὄραμα ἐκάστου Χριστιανοῦ διὰ τῆς προετοιμασίας του ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ τῶν πνευματικῶν

ἀξιῶν καὶ τοῦ σωτηριώδους ἔργου τῆς Ἐκκλησίας εἶναι νὰ φθάσῃ εἰς τὴν θεοπτίαν (π. Ἰωάννης Ρωμανίδης). Αὐτὴν τὴν μυστικὴν καὶ μυστηριακὴν συνάντησιν ἠξιώθησαν μέγιστα πνευματικὰ ἀναστήματα τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τοῦ Κυρίου. Ἐμπεριπάτησεν εἰς αὐτοὺς ἡ μυστικὴ αὐρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ κατέστη ἡ σωτηριώδης κλίμαξ διὰ τὴν μετ' Αὐτοῦ συνάντησιν των, γευόμενοι τὴν αἰώνιον ζωὴν, τὴν ἀθανασίαν, τὸν μυστικὸν κρουνοὺν τῶν ἁγιασμάτων τῆς θείας χάριτος. Αὐτὸ καθίσταται ὄνειρον τοῦ Παύλου καὶ διὰ τῆς ἐπιστολῆς του ζητεῖ τὴν ἐνότητα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δηλαδὴ ζητεῖ τὸ αὐτονόητον· ἡ ἐνότης εἶναι τὸ κύριον συστατικὸν τοῦ οἰκοδομήματος τὸ ὁποῖον ἐθεμελίωσεν ὁ Κύριος διὰ τῆς πνοῆς τοῦ Παρακλήτου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς, τὴν γέννησιν τῆς Ἐκκλησίας, τὴν πρώτην γενέθλιον ἡμέραν Αὐτῆς. Αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν ὀραματιζόμεθα ἀδελφοί μου «ἵνα ὣσιν ἕν» (Ιω. 17, 22) ἄνευ τρικυμιῶν πρὸς δόξαν τοῦ Κυρίου ὁ ὁποῖος ὑπὲρ Αὐτῆς ἀπέθανεν καὶ «περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου Αἵματος» (Πραξ. 20, 28). Ἐντὸς τῆς θείας εὐχαριστίας ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν ὀρατὴν ἔκφρασιν τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας θὰ συναντήσωμεν τὸν θεὸν τῆς ἀγάπης. Τὸν θεὸν «ἐπὶ πάντων» «διὰ πάντων» καὶ «ἐν πᾶσιν ὑμῖν».

Θ΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Ἐφ. ε΄ 8-19)

Ἡ Ἁγία Γραφή εἶναι πλήρης ἐκφράσεων ἀναφερομένων εἰς τὸ «φῶς» εἰς τὴν θείαν φωτοχυσίαν, εἰς τὸν θεόν, ὁ ὁποῖος καλεῖται «ΦΩΣ». Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος παροτρύνει τοὺς πιστοὺς διὰ τῆς σημερινῆς του ἐπιστολῆς νὰ καταστοῦν «τέκνα φωτός». Νὰ λάβουν τὴν ἐκχυθεῖσα λάμψιν τοῦ φωτός τοῦ Κυρίου εἰς τὰς καρδίας των, νὰ μεταμορφωθοῦν διὰ νὰ ἐνοικήσῃ καὶ νὰ ἐμπεριπατήσῃ εἰς αὐτοὺς ὁ Χριστός. «Ἐὰν ἡ ζωὴ ἐντὸς τῆς ἁμαρτίας εἶναι ἐκουσίως πάντοτε ἀσυνείδητος, ἡ ζωὴ ἐν τῇ χάριτι εἶναι μιὰ συνεχῆς πρόοδος τῆς γνώσεως, μιὰ ἀύξανομένη ἐμπειρία τοῦ θείου φωτός» (Vladimir Lossky - Ἡ μυστικὴ θεολογία τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας). Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Παύλου, ἐξυψώνει τὴν αὐτοπεποίθησιν τῶν χριστιανῶν διότι πρέπει νὰ θεωρούμεθα τέκνα φωτός τοῦ Θεοῦ. Δὲν κατέχομε αὐτὸ τὸ φῶς, θὰ τὸ ἀποκτήσω-

μεν διὰ τῆς ἀγαθωσύνης, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθείας. Ἡ φράσις τοῦ Παύλου ὡς τέκνα φωτὸς εἶναι μια διαρκῆς ἀναζήτησις. Νὰ ἐννοήσομεν τι εἶναι εὐάρεστον εἰς τὸν θεὸν νὰ ἀναζητήσωμεν τὸ Ἅγιον Πνεῦμα διὰ νὰ παραμείνῃ διαρκῶς εἰς τὴν ζωὴν μας. Ὁ Θεὸς ζητεῖ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου τὴν ἀλήθειαν. Τὴν ἰδικὴν του ἀλήθειαν. Δὲν ὑπάρχει ἀναζήτησις ἄνευ δικαιοσύνης. Ἀναζητεῖται ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀνταμείβεται πλουσιοπαρόχως. Ὁ Θεὸς γνωρίζει τί ζητεῖ ὁ ἄνθρωπος. Δὲν ἐξαπατᾶται ὁ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν κατάλληλον στιγμὴν θὰ τοῦ δώσει ὁ Θεὸς· θὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸ αἴτημά του ἢ θὰ δώσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ἐννοήσῃ ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὸ λάβῃ. Εἶναι μιὰ ἐνεργητικὴ κατάστασις ὅταν ἐκζητοῦμεν νὰ βιώσωμεν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀγάπης. Ὁ Θεὸς ὡς ἀγάπη προτείνει ρήματα καὶ μεγέθη ζωῆς. Ἡ ζωὴ τοῦ Χριστιανοῦ εἶναι μιὰ διαρκῆς ἀναζήτησις τοῦ θείου ἢ ὁποῖα διέρχεται ἐκ τῶν συμπληγάδων τοῦ σκότους τῆς ζωῆς. Δὲν νιώθει τὴν πληρότητα τῆς Παρουσίας τοῦ Θεοῦ, πρὸς τοῦτο χρειάζεται διαρκῆς ἀγὼν διὰ νὰ λάβῃ εἰς τὰ ὦτα του τὴν φωνὴν ἢ ὁποῖα θὰ τὸν ἐγείρῃ ἐκ τοῦ ληθάργου τῆς ψυχικῆς κοπώσεως καὶ δοκιμασίας «ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ἐπιφάνυσε σοι ὁ Χριστὸς» (Ἐφεσ. ε' 14). Αὐτὰ τὰ ἔργα τοῦ σκότους καθίστανται ἄκαρπα, στεροῦνται τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ. Πρὸς τοῦτο ὁ Παῦλος ἀπευθύνει τὴν προτροπὴν νὰ καταστῶμεν «τέκνα φωτός», διὰ νὰ μὴν καταστῶμεν «υἱοὶ τῆς ἀπειθείας». Ἡ

ζωὴ τῶν Ἐφεσίων προτοῦ γνωρίσουν τὸν θεὸν ἢ το ζωὴ σκότους, ἔζων «ἐν τῇ ἀγνωσίᾳ» κατόπιν κατεστάθησαν «φῶς ἐν Κυρίῳ» ἢ ζωὴ των ἐθεραπεύθη διότι ἐμπεριπάτησεν εἰς τὰς καρδίας των ὁ Θεός. «Εγὼ εἶμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς» (Ἰω. 8, 12). Ὁ διαρκῆς ἀγὼν πρέπει νὰ δίδεται πάντοτε ἐν Κυρίῳ διότι ὑπάρχει, ἐλλοχεύει ὁ κίνδυνος νὰ μεταπηδήσῃ ὁ ἄνθρωπος ἐπιρρεπῆς ὢν εἰς τὴν ἁμαρτίαν καὶ πάλιν εἰς τὰ ἔργα τοῦ σκότους. Τὸ φῶς εἶναι ἀγὼν, ἀγὼν πρὸς ἀναζήτησιν τελειότητος ἢ ὁποῖα παρέχεται «δυνάμει Χριστοῦ» τέκνον φωτὸς σημαίνει ἄνθρωπος θεογνωσίας, ἄνθρωπος πιστός, ὁρᾶται ἐκ τῶν πάντων, καθίσταται «Πόλις ἐπάνω ὄρους κείμενος». Ἀδελφοί μου καιρὸς ἐφέστηκεν τῆς σωτηρίας ἡμῶν. Ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσίν. Αὐτὸς ὁ Χρόνος ποὺ δίδεται ἐκ Θεοῦ εἰς τὸν καθένα ἐξ ἡμῶν καθίσταται καιρὸς εὐπρόσδεκτος διὰ τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας ἡμῶν. Αὐτὸς ὁ Χρόνος ἀποτελεῖ χῶρον ἀθλήσεως πνευματικῆς «καιρὸν μετανοίας» καὶ ἐπιγνώσεως τοῦ θείου θελήματος. «Κύριε σημειωθείτω ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου Σου» ἵνα καταστῶμεν «τέκνα φωτός» τέκνα τῆς ἰδικῆς σου φωτεινῆς ἀληθείας.

Ι΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Έφ. στ 10-17)

Τὸ σημερινὸν ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα θέτει ὡς θέμα τὸν ἀδιάκοπον ἀγῶνα ποὺ καλεῖται νὰ δώσῃ ὁ Χριστιανὸς ἐναντίον τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους. Ὁ ἀγὼν αὐτὸς καλεῖται πνευματικὸς ἀγὼν καὶ οἱ ἐχθροὶ εἶναι ἀόρατοι, φθονεροί, καταστροφικοί. Εἶναι αἱ σατανικαὶ δυνάμεις. Κατὰ μόνας εἶναι ἀδύνατον νὰ τὰς ἀντιμετωπίσωμεν, καθίσταται ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ νὰ εὑρίσκειται πλησίον ἡμῶν ὁ Νικητὴς τοῦ θανάτου, ὁ δυνατὸς καὶ κραταῖος ἐν πολέμοις Κύριος. Ἡ ραθυμία καὶ ἡ ἀμέλεια, ἡ μὴ ἐγρήγορσις καθίσταται πρόσφορον ἔδαφος διὰ νὰ κινηθοῦν ἐναντίον ἡμῶν αἱ δυνάμεις τοῦ σκότους, τοῦ Ἑωσφόρου. Ἡ πανοπλία τὴν ὁποῖαν ἀπαραιτήτως θὰ πρέπη νὰ διαθέτωμεν εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἡ ἀλήθεια τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ, ὁ βίος μετὰ τοῦ θώρακος τῆς δικαιοσύνης, ἡ περικεφαλαία τῆς ἐλπίδος τῆς σωτηρίας καὶ

οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου ἐν τῷ στόματι ἡμῶν κατευθυνόμενοι ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὸ κήρυγμα, οἱ σωτηριώδεις λόγοι τοῦ Κυρίου οἱ ὁποῖοι θὰ πλήξουν διὰ τῆς θερμουργοῦ προσευχῆς τὸν Διάβολον καὶ θὰ λιπάνουν τοὺς σκληροκαρδίους καὶ ἀπεριτμήτους τῆ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσὶν (Πράξ. 7, 51). Μόνον στήριγμα ὁ Θεὸς ὁ ὁποῖος καὶ παρέχει τὰ προαναφερθέντα ὄπλα διὰ τὴν μάχην εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον. Τὰ βέλη τοῦ Ἑωσφόρου κινοῦνται καὶ στοχεύουν τὸν ἄνθρωπον, τὴν κτίσιν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ἴδιον τὸν θεόν. Θέτει ὡς ἄξονα εἰς τὸν ἀνθρώπινον νοῦν ὅτι ἡ κτίσις τοῦ Θεοῦ εἶναι κακὴ, τὸ κακὸ ἔρχεται εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς φύσεως καὶ ὄχι ἐκ τῶν πονηρῶν πνευμάτων τὰ ὁποῖα ἐξέπεσαν ἐκ τοῦ Θεοῦ. Τὰ πάντα ἀνήκουν εἰς τὸν θεὸν καὶ ὁ ὄρατος καὶ ὁ ἀόρατος κόσμος. «Πάντα γὰρ ταῦτα ἐποίησεν ἡ χεὶρ μου» λέγει ὁ Θεὸς διὰ στόματος τοῦ Προφήτου Ἡσαΐου. Ὁ Παῦλος ἐπιπροσθέτει καὶ ἐν ἀκόμῃ ἐφόδιον τοῦ Χριστιανοῦ διὰ τὴν μάχην του ἐντὸς τοῦ πνευματικοῦ κόσμου «τὸ εὐαγγέλιον τῆς εἰρήνης», αὐτῆς τῆς δωρεᾶς τοῦ Θεοῦ, τοῦ καρποῦ τοῦ Παναγίου πνεύματος, τοῦ σημείου τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ ἐφ' ὅσον ὁ Θεὸς εἶναι «Θεὸς τῆς εἰρήνης» (Ρωμ. 15, 33) καὶ ὁ Χριστὸς εἶναι ὄχι μόνον αὐτὸς ὁ ὁποῖος «εὐηγγελίσαστο εἰρήνην ἡμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς» (Ἐφεσ. 2, 17) ἀλλὰ εἶναι καὶ ὁ ἴδιος εἰρήνη. «Αὐτὸς ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας» (Ἐφεσ. 2, 14). Μεγίστην σημασίαν δίδει ὁ Παῦλος εἰς τὴν εἰρήνην διότι ἀποτελεῖ

έννοια συνδεομένη ἀδιαρρήκτως μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς σχέσεώς του μετὰ τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ εἰρνοποιὸς ἄνθρωπος εἶναι ἄνθρωπος τῆς προσευχῆς, ἡ ὁποία ἐκδιώκει τὰ ἔργα καὶ τὰς δυνάμεις τοῦ σκότους. «Ἐν εἰρήνῃ κέκληκε ἡμᾶς ὁ Θεὸς (Α΄ Κορ. 7, 15). Αὐτὴν τὴν εἰρήνην προσφέρει ὡς φιλόστοργος Μήτηρ ἡ Ἁγία Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ἡμεῖς ὡς τέκνα τῆς Ἐκκλησίας ἀγαθοποιοῦμε τὴν εἰρήνην τὴν «ἐκμεταλλεζόμεθα» διὰ νὰ προικισθοῦμε δι' ὅλων τῶν χαρισμάτων τὰ ὁποῖα ἔφερον διὰ τῆς Σαρκώσεως καὶ τῆς καθόδου τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὁ Χριστός. Οὕτως μετέχομεν τῆς εἰρήνης τοῦ Θεοῦ. Ἡ διασφάλις καὶ ἡ ἐκτίμησις τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου φανερώνει ὅτι ἡ εἰρήνη συντελεῖται εἰς τὸν καθένα ἐξ ἡμῶν κατ' ἰδίαν καὶ εἰς ἡμᾶς ἐναπόκειται νὰ ἐμπεριπατήσωμεν τὴν ὁδὸν τῆς κατὰ θεὸν συναντήσεώς μας θὰ ἀποδέσωμεν «τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης» (Ἐφεσ. 4, 22) καὶ θὰ ἐνδυθῶμεν τὸν νέον χιτῶνα τοῦ Χριστοῦ τὸν ὁποῖον θὰ ἔχωμεν καθημερινῶς ὡς ἀήττητον τρόπαιον ἐναντίον τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους, ἐναντίον τοῦ Διαβόλου, τὸν ὁποῖον θὰ συντρίψωμεν ἀκολουθῶντας τὰς ἱεράς καὶ νουνεχεῖς διδασκαλίας τοῦ Κυρίου. Εἰς Αὐτὸν τὸν πνευματικὸν ἀγῶνα ἀδελφοί μου εἶθε νὰ καταστῶμεν νικηταί, τροπαιοῦχοι κρατοῦντες εἰς χεῖρας τὴν ζωποῖον δύναμιν τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Τάφου, τῆς Τριημέρου Ἀναστάσεως καὶ νὰ ἀξιοθῶμεν τῆς Δευτέρας καὶ ἐνδόξου πάλιν Παρουσίας.

ΙΑ΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Κολ. α΄ 12-18)

Τὸ σημερινὸν Ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα ἀπευθύνεται πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Κολοσσῶν, καὶ ἔχει σκοπὸν νὰ τὴν προφυλάξῃ ἐκ τῆς «ἀγγελολατρείας» τὴν ὁποῖαν καὶ καταπολεμᾷ διὰ τοῦ χριστοποιοῦ λόγου του ὁ Παῦλος, προτρέπων τοὺς πιστοὺς νὰ ἀκολουθοῦν τοὺς χριστιανικοὺς κανόνας συμπεριφορᾶς ἀναπτύσσων τὸ ἀληθινὸν νόημα τῆς προσωπικότητος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτούς. Ὅλοι οἱ χριστιανοὶ ἔχομεν μερίδιον καὶ εἴμεθα συγκληρονόμοι τῆς χάριτος τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπελευθέρωσε τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους, ἐκ τῶν δεσμῶν τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς κυριαρχίας τοῦ θανάτου. Διὰ τῆς Σταυρώσεως καὶ τῆς Ἐνδόξου Ἀναστάσεως Του παρέσχε ἄφεσιν εἰς τὰ παραπτώματα ἡμῶν. Μέσω τοῦ Κυρίου ἀποκαλύπτεται πλήρως ὁ ἀληθὴς καὶ ἀόρατος Θεός. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁμοούσιος

τοῦ Πατρὸς καὶ δημιουργὸς τῶν ἀπάντων. Σύμπαν καὶ δημιουργήματα ἔλαβον τὴν ὑπαρξίν των μέσῳ Αὐτοῦ. Δὲν εἶναι δυνατὸν αὐτὰ τὰ δημιουργήματά του νὰ καθίστανται ἀνώτερα Αὐτοῦ. Ἐδῶ ἔχομεν αἰρέσεις καὶ κακοδοξίας ἀπὸ τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἀπέχωμεν πλήρως. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι μία καὶ μοναδική. Εἶναι ὁ Χριστὸς «παραινόμενος εἰς τοὺς αἰῶνας». Ἔχει κεφαλὴ τὸν Ἰησοῦν καὶ τὰ μέλη της Βεβαπτισμένα ἐν τῷ ὀνόματι Κυρίου. Ἐκκλησία ἄνευ Χριστοῦ δὲν νοεῖται. Αὐτὸς τὴν ζωοποιεῖ, τὴν ἐνώνει, τὴν αὐξάνει. Ἀνὰ τοὺς αἰῶνας ἡ Ἐκκλησία ἐκινδύνευσε καὶ ἀπώλεσε ἐνίοτε τὴν ἐνότητάν της ἐξ αἰτίας τῶν αἰρέσεων καὶ τῶν κακοδοξιῶν. Μεγάλα ἀναστήματα τῆς Ἐκκλησίας, τὰ ὁποῖα καὶ ἠξιώθησαν θεοπτίας, ἔρριψαν τὰ βέλη των ἐναντίον τῶν αἰρεσιάρχῶν καὶ τοὺς κατετρόπωσαν παραδίδοντες τὴν εἰρήνην εἰς Αὐτήν. Ἡ ζωοποιὸς δύναμις τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Χριστὸς ὁμολογεῖ ὁ Παῦλος. Διὰ τῆς ἀνυπερβλήτου διδασκαλίας του ἐξέπλητε ἅπαντας διότι ἐδίδασκεν «ὡς ἐξουσίαν ἔχων» (Μάρκ. 1, 22), διὰ τῆς θαυματουργικῆς δράσεώς του ἐθάμβωνε τὰ πλήθη τὰ ὁποῖα παρέμεναν ἐκστατικὰ ἐκ τῆς δυνάμεώς του (Ματθ. 9, 8 – Μάρκ. 1, 27) «δαιμόνια ἐκβάλλοντο, ἀσθενεῖς ἐθεραπεύοντο, λεπροὶ ἐκαθαρίζοντο, νεκροὶ ἐγείροντο». Τὸ ἦθος, ἡ διδασκαλία του, τὰ θαύματά του, τὸ ἀσύγκριτον πνεῦμα του Τὸν ἀναδεικνύουν ὡς μεγίστη καὶ τελειοτάτη μορφή τῆς παγκοσμίου σκηνῆς καὶ ἱστορίας εἰς αἰῶνας αἰώνων. Τὸ πλῆθος τῶν μαρτυριῶν διὰ τὴν ὑπερφυσικὴν ἐπὶ γῆς

παρουσίας του, ἡ ἀγιότης καὶ ἡ δόξα Του, ἡ Σταυρική Του θυσία καὶ ἡ Ἀνάστασις ὀδηγοῦν εἰς τὸ συμπέρασμα ὄχι μεγαλειώδους ἱστορικῆς προσωπικότητος ἀλλὰ τοῦ Μεσσίου καὶ τοῦ Σαρκωθέντος Θεοῦ. Τὸ δεύτερον πρόσωπον τῆς Ἁγίας Τριάδος. Τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος. ΘΕΑΝΘΡΩΠΟΣ. Ἐν τῷ προσώπῳ του ἠνώθησαν ἀρμονικῶς, ἀσυγχύτως, ἀδιαίρετως, ἀχωρίστως ἡ θεία καὶ ἀνθρωπίνη φύσις. Ἡ πίστις εἰς τὸν Χριστὸν διαλύει τὰς κακοδοξίας, τὰς αἰρέσεις, τὴν πλάνην καὶ καθιεροῦται ὡς ὄπλον τῆς ἀληθείας. Οὕτως κατενόησαν οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ μάρτυρες τὴν πίστιν των εἰς τὸν θεὸν δηλαδὴ ὡς πραγμάτων τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου εἰς τὴν ἰδικὴν των ζωὴν. Διὰ τοῦτο σημειοῖ ὁ Ταρσεὺς Ἀπόστολος «Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν Χριστός... Ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός». Ἡ θεία ἀγάπη κατέστη τὸ ὄντολογικὸ θεμέλιον τῆς ζωῆς καὶ τῆς πορείας τοῦ κόσμου. Εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου (τὴν προσωπικότητα τοῦ ὁποίου θίγει ὁ Παῦλος εἰς τὴν ἐπιστολήν του) συναντοῦμε μίαν ἀπαστράπτουσα λάμψιν ὅπως λέγει ὁ Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος «ὅλος φῶς, ὅλος πνεῦμα, ὅλος χαρά, ὅλος ἀγαλλίασις, ὅλος ἀγάπη, ὅλος εὐσπλαγχνία, ὅλος ἀγαθότης καὶ χρηστότης» (ΒΕΠ 41: 252). Ἐδῶ τοποθετεῖται ἡ ἀναγκαιότης τῆς Ἐκκλησίας ὡς τοῦ θυσιαζομένου διηνεκῶς Σώματος τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν τέλει τῆς θείας εὐχαριστίας «ἵνα ζήσῃ καὶ σωθῆ ὁ κόσμος δι' Αὐτοῦ».

ΙΒ΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Κολ. γ΄ 4-11)

Η μετάλλαξις τοῦ «ἔσω ἀνθρώπου» ὅταν κατοικήσει καὶ ἐμπεριπατήσει ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς ἀποτελεῖ τὸ κεντρικὸν σημεῖον τῆς σημερινῆς ἀποστολικῆς περικοπῆς. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἰδρυτὴς τοῦ Μυστικοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ὁποίαν ἅπαντες θεωρούμεθα μέλη Του. Αὐτὸν ἐνδύμεθα κατὰ τὴν ἱεράν στιγμὴν τοῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος καὶ καθιστάμεθα Ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀναγεννόμενοι διαρκῶς διὰ τῆς μετοχῆς ἡμῶν εἰς τὴν λειτουργικὴν, ἀσκητικὴν καὶ μυστηριακὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τῆς Ἀναστάσεώς Του κατέστη ὁ Νικητὴς τῆς ζωῆς. «Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει» (Ρωμ. 6, 9). Ὡς ἐσχατολογικὴ ὑπαρξις ὁ Κύριος δὲν ἐξεπλήρωσε μόνον τὸ παρελθόν, ἀλλὰ καθόρισε καὶ τὸ μέλλον. Ἦνωσε

τὸν χρόνον μετὰ τῆς αἰωνιότητος. Κατέστη ἡ «καινὴ κτίσις». Ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Κυρίου ὁ θάνατος «ὁ ἐσχατος ἐχθρὸς» (Α΄ Κορ. 15, 26) τοῦ ἀνθρώπου καθίσταται ὡς θρίαμβος τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ εἴσοδος εἰς τὴν νέαν ζωὴν (Β΄ Κορ. 5, 1-8). Ἀναγεννᾷ τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον «τὸν φθειρόμενον κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἀπάτης» καὶ «ἐνδύει τὸν νέον» διότι ἐμπεριπατεῖ ἡ μυρίπνος χάρις Του. Αὐτὴ εἶναι ἡ νέα ἐν Χριστῷ ζωὴ, τὴν ὁποίαν θαυμασίως περιγράφει ὁ Ταρσεὺς Ἀπόστολος. «Νεκρώσατε τὰ πάθη τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου» ἐκζητεῖ μετ' ἐπιτάσεως ὁ Παῦλος «ἀπόθεσθε τὰ πάντα» ἦτοι (θυμόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν) καὶ ἐνδυθεῖτε τὸν νέον ἄνθρωπον τὸν «ἀνακαινούμενον» ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι. Αὐτὸν τὸν Ἀναστάντα Κύριον συναντᾷ ὁ χοϊκὸς ἄνθρωπος ἐντὸς τοῦ ποτηρίου τῆς ζωῆς κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς θείας εὐχαριστίας. Ἡ πραγματικότης τῆς Ἀναστάσεως συνδέεται μετὰ τῆς πραγματικότητος τῆς ἀληθοῦς μεταβολῆς τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου εἰς Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ, παρατηρεῖ ὁ ἅγιος Εἰρηναῖος ἐπίσκοπος Λουγδούνου καὶ ὁ κοινωνῶν τοῦ ἀναστημένου καὶ ἀφθαρτοποιημένου Σώματος τοῦ Κυρίου, καθίσταται καὶ ὁ ἴδιος δυνάμει ἀναστηθεὶς καὶ ἀφθαρτοποιηθεὶς ἐν Χριστῷ. Αὐτὴ ἡ νέα κατάστασις ζωοποιεῖ καὶ μεταλλάσσει τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ὀδηγεῖ εἰς «νομάς σωτηρίους». Ἡ νέα ἀναδημιουργηθεῖσα ἐν Χριστῷ ἀνθρωπίνη φύσις εἶναι ἡ ἰδία ἡ ἔνδοξος μετानαστάσιμος ἀνθρωπίνη φύσις τοῦ Χριστοῦ. Ὁ «κολλώμενος τῷ Κυρίῳ» (Α΄ Κορ.

6, 17) μετέχων αὐτῆς τῆς θεωμένης καὶ δεδοξασμένης φύσεως καθίσταται ἄνθρωπος «κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ ἀγεννήτου Θεοῦ» (Εἰρην. C.H.IV, 38, 3). Ἐντὸς τοῦ νοητοῦ φρέατος τοῦ Ἰακώβ ἐκεῖ ὅπου ἀναβλύζει ἡ ζωντανὴ πηγὴ ἀλλομένου ζωῆς αἰωνίου ὕδατος, ἐπέρχεται ἡ θεία χάρις εἰς τὰ μύχια τῆς καρδίας τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου, τὸν ἀνακαινεῖ, τὸν ζωοποιεῖ, τὸν χαριτώνει, τὸν τοποθετεῖ εἰς τὴν «νέαν κτίσιν» τοῦ ἀνακαινουμένου εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτοῦ» (Κολ. 4, 10) καὶ οὕτως καθίσταται ταμειοῦχος τῆς θείας χάριτος. Ὁ «φθειρόμενος» ἄνθρωπος παραδίδεται εἰς τὴν ἀνακαινιστικὴν πνοὴν τοῦ Παρακλήτου, ἀπαραίτητος δὲ καθίσταται ἡ προσωπικὴ συνάντησις ἐκάστου ἐξ ἡμῶν μετὰ τοῦ Λυτρωτοῦ ὁ ὁποῖος μεταφέρει τὸν καρπὸν τῆς θείας χάριτος. Αὐτὸ τὸ «φῶς τοῦ κόσμου» (Ἰω. 4, 12) ὅπως ὑπογραμμίζεται ἐν τοῖς τροπαρίοις τοῦ Κανόνος τῆς θείας Μεταλήψεως ἐνοικεῖ ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου, παράσχῃ τὴν συντριβὴν, τὴν συναίσθησιν τῆς ἀμαρτωλότητος, σπογγίζει τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας, καθαίρει τὰς ἀμαρτίας, ἀναγάγει εἰς τὴν βασιλείαν Του χαρίζων τὴν μέλλουσαν ζωὴν. Αὐτὴν τὴν νέαν ἐν Χριστῷ ζωὴν ἐπιποθοῦμεν ἀδελφοί μου ἡμεῖς τὰ ἐκλεκτὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου ἵνα καταστῶμεν «χριστοφόροι» καταθέτοντες πάντα «τὰ μέλη» τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐνδυνῶμεν «σπλάχνα οἰκτιρμοῦ» εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Χριστοῦ «εἰς πάσας τὰς γενὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων» (Ἐφεσ. γ, 21).

ΙΓ΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Κολ. γ' 12-16)

Ἡ «εἰρήνη τοῦ Θεοῦ» ἔχει θέσιν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν ὅταν ὀλοκληροῦνται ἐντὸς αὐτῆς τὰ θεῖα προστάγματα τῶν ἀρετῶν τὰ ὁποῖα καταδεικνύει ὁ σημερινὸς Ἀποστολικὸς Λόγος. Ἡ «εἰρήνη τοῦ Θεοῦ» συμβαδίζει μετὰ τῆς «θείας ἀγάπης» Του. Αὐτὴν τὴν ἄκτιστον ἐνέργειαν τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ τὴν εἰρήνην ἀγωνιζόμεθα ἐν τῇ ζωῇ ἡμῶν νὰ εὔρωμεν ἵνα πληρωθῇ ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδία. Αὐτὴν τὴν εἰρήνην ἐντὸς τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἡ δοξολογία τοῦ Ἁγίου ὀνόματος τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ «ἀκατάληπτον» Αὐτοῦ, ἐπέποθον στρατιαὶ Ἁγίων τῆς ἀμωμῆτου ἡμῶν πίστεως νὰ κατακτήσουν εἰσερχόμενοι εἰς τὴν Βασιλείαν Του. Ἐν τῷ Παραδείσῳ ἡ εἰρήνη ἦτο ἀπόλυτος. Μεταπτωτικῶς ἐξηφανίσθη καὶ τὴν ἐπανεμφάνισίν της εἰς τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν πραγματοποίησεν ὁ Χριστὸς «ἡ

εἰρήνη ἡμῶν» διὰ τῆς Σταυρικῆς θυσίας Του καὶ τῆς πνοῆς τοῦ σωτηριώδους λόγου Του. Ἡ «εἰρήνη τοῦ Θεοῦ» χορηγεῖται εἰς τὸν ἄνθρωπον μέσω τοῦ εἰρηνοποιῦ Χριστοῦ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι. Ὅπως ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ θὰ ἐμφανισθῇ «ἐν πληρότητι» κατὰ τὸν μέλλοντα αἰῶνα, οὕτως καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ θὰ ὑπάρξῃ ἐν τῇ «πληρότητι» αὐτῆς ὁμοίως ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. Δηλαδή ἡ εἰρήνη ἐμφανίζεται εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Χριστιανοῦ ὡς δεδομένου καὶ ὡς ζητούμενου. Παλαίει εἰς τὰς δοκιμασίας τοῦ βίου μὴ ταραττόμενος διότι γνωρίζει νὰ κάμῃ τὴν ὑπέρβασιν καὶ τὴν μεταμόρφωσιν ἐν Χριστῷ. Τὴν προσωπικότητα τοῦ Ἰησοῦ κοσμεῖ ἀναμφιβόλως καθ' ὁμολογίαν τῶν Πατέρων ἡ εἰρηνοποιός Του διάθεσις «συναγαγεῖν τὰ διεστῶτα καὶ καταλλάξας τὰ ἐκπεπολεμημένα» (ἰ. Χρυσόστομος) «μεμακαρισμένος εἰρηνοποιός ὁ εἰρηνεύσας τὸ θέλημα τῆς ἰδίας σαρκὸς...» (Εὐθύμιος ὁ Ζιγαβνός). Ἡ θεοφόρος ἡμέρα τῶν Βαΐων δηλοῖ τὴν εἰρηνοποιὸν διάθεσιν τοῦ Κυρίου. Εἰσέρχεται εἰς τὴν Ἁγίαν Πόλιν ἵνα εἰρηνεύσῃ τὰς ἀνθρωπίνους καρδίας. Νὰ ἐνώσῃ τὸν ἄνθρωπον μετὰ τοῦ Θεοῦ-Πατρός, νὰ διαλαλήσῃ τὴν εἰρήνην Του ὡς εἰρήνην ταπεινώσεως καὶ ἐμπιστοσύνης. «Ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ υπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Φιλιπ. 4, 7). Οἱ προφηταὶ «ὡς εἶπον» περὶ τῆς εἰρήνης εἰς τὸ κήρυγμά των τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ φέρῃ ὁ προσδοκώμενος

Μεσσίας καὶ τοῦτο ἀπετέλει τὴν κεντρικὴν ἔννοιαν ἐπ' αὐτοῦ. Ἐν τῇ γεννήσει οἱ Ἄγγελοι ἐξυμνοῦν διὰ τοῦ δοξολογικοῦ ὕμνου τῆς εἰρήνης τὸ θεῖον Βρέφος. Ἐν τῇ δημοσίᾳ δράσει Του ὁ Κύριος προτρέπει πάντας εἰς λόγον εἰρήνης. Ἐν τῇ Ἀναστάσει Του διακηρύττει «Εἰρήνη ὑμῖν». Ἐν τῇ Ἀναλήψει Αὐτοῦ ὁμοίως. Ὁ εἰρηνοποιὸς Θεὸς παρουσιάζει τὴν εἰρήνην ὡς δῶρον τοῦ Ἰδίου καὶ τοῦ Υἱοῦ Του «χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Ῥωμ. α' 7, Α' Κορ. α' 3). Τὴν στέφει καὶ ὡς δῶρον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος «ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη...» (Γαλ. ε' 22). Ἡ ἔννοια τῆς εἰρήνης ἐκχέεται πανταχόθεν εἰς τὰς ἐπιστολάς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου διὰ τῶν ὁποίων νουθετεῖ, προτρέπει, διδάσκει τοὺς Χριστιανοὺς νὰ ἐννοήσουν τὰ βασικὰ δόγματα τῆς νεᾶς θρησκείας τοῦ Ναζωραίου. Τὸ πνευματικὸν δῶρον τῆς εἰρήνης ἐμφανίζεται εἰς τὸν Χριστιανὸν ὅταν καταβάλλει προσπάθεια εἰς τὸ ἔργον τῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης, τῆς ἐλπίδος, τὸ ὁποῖον εἶναι ἔργον Κυρίου. Τότε τοῦ ἀποδίδεται ὁ στέφανος τῆς εἰρήνης. Τῆς εἰρηνοποιῦ διαθέσεως, τῆς εἰρηνοποιῦ ἀγαλλιᾶσεως, τῆς εἰρηνοποιῦ τελειώσεως. Οἱ Χριστιανοὶ εἴμεθα κατὰ τὸν Κλήμεντα τὸν Ἀλεξανδρέα «εἰρηνικὸν γένος» ἡ δὲ Ἐκκλησία Του τῆς ὁποίας εἴμεθα ἐκλεκτὰ μέλη προεβλήθη ὡς «ἡ ὄρασις τῆς Εἰρήνης» τῆς πραγματικῆς καὶ καθολικῆς εἰρήνης τὴν ὁποίαν εὐαγγελίσθη ὁ Χριστός. Ἄς καταστῶμεν καὶ

ἡμεῖς ἀδελφοί μου εἰρηνοποιοὶ κατὰ τὴν παρότρυνσιν τοῦ Ἀποστολικοῦ Λόγου διὰ προσευχῆς ὑποχωρήσεως, ἀγαθότητος, χρηστότητος «ἀνεχόμενοι ἀλλήλων», «ἄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ» (Κολ. γ' 16).

ΙΑ΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Α΄ Τιμ. α 15-17)

Εκπλίσσει ὁ Ἀποστολικὸς λόγος σήμερον. Τὸ «σκεῦος τῆς ἐκλογῆς» τοῦ Θεοῦ ὁ Παῦλος ὁμολογεῖ πρὸς τὸν μαθητὴν του Τιμόθεον ὅτι εἶναι ὁ ἀμαρτωλότερος ἄνθρωπος ἐν τῷ κόσμῳ. Ἡ ὁμολογία αὐτῆ τοῦ Παύλου δεικνύει βαθυτάτην συναίσθησιν. Ἐνθυμεῖται ὅτι ὑπῆρξεν «διώκτης τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ» (Α΄ Κορ. 15, 8-9). Αἰσθάνεται βαθυτάτην τὴν ἀμαρτωλότητά του. Αἰσθάνεται ὅτι ναὶ μὲν ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἐπεσκίασεν τὸ πρόσωπόν του, ἡ ὑπαρξίς του ἐφωτίσθη ὑπὸ τοῦ ἀπείρου ἐλέους τοῦ Θεοῦ ὁ Ὅποιος παραβλέψας τὸν ἀνεβίβασεν «ἕως τρίτου οὐρανοῦ» (Β΄ Κορ. 12, 3) ἀλλὰ ὁ ἴδιος συντρίβων πᾶν ἴχνος ὑψηλοφροσύνης προβαίνει εἰς τὴν ὁμολογίαν τῆς ἀμαρτωλότητός του. Ἡ ταπεινοφροσύνη αὐτῆ τοῦ Παύλου καθίσταται ἡ μεγάλη θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς χριστιανικῆς πίστεως.

Αὐτὴν τὴν μητέρα τῶν ἀρετῶν ἐβίωσαν οἱ Μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὴν ψυχὴν των ἐκαρποφόρησεν ἡ δύναμις καὶ ἡ πνοὴ τοῦ Παρακλήτου. Ἡ ψυχὴ τοῦ Παύλου ἐζωογονήθη ὑπὸ τοῦ ἀπειροῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ τὸ ὁποῖον θερμαίνει πᾶσαν ἀμαρτωλὸν ψυχὴν. Ἡ δυναμικὴ ἐπέμβασις τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου δὲν ἀπεκάλυψεν μόνον τὸ ἔλεος καὶ τὴν μακροθυμίαν του, ἀλλὰ ἦτο καὶ μιὰ διδακτικὴ ἐνέργεια διὰ τὴν ἐνθάρρυνσιν ὅλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπίστευον εἰς τὸ Εὐαγγέλιον. Ὁ Θεὸς ἔλεεῖ τοὺς ἀμαρτωλοὺς καὶ οὐδόλως τοὺς ἀποστρέφεται. «Τοῦ ἐλέους Κυρίου πλήρης ἡ γῆ» διαλαλεῖ ὁ Προφητάναξ. «Τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους» (Ματθ. 5, 45). Εὐεργετῆ, ἐπισκέπτεται, ἀγκαλιάζει, σθενώνει, θεμελιώνει. Αὐτὴ ἡ μακροθυμία τοῦ Θεοῦ συνεκλόνησε τὴν ὑπαρξίν τοῦ Παύλου ὁ ὁποῖος ἔθεσε τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς «ἐν σπαργάνοις» νέας θρησκείας. Ἐκρηκτικὴ προσωπικότης μετέτρεψε τὸν ἀρχικόν του ζῆλον διὰ τὴν πατρῶαν θρησκείαν εἰς κήρυγμα διὰ τὴν ἀποκαλυφθεῖσα πίστιν. Αὐτὸς ὁ Ἀπόστολος τῆς καινῆς κτίσεως, «ὁ θεσπέσιος Παῦλος» κατὰ τὸν Γερμανὸν Κωνσταντινουπόλεως ἔδωκε τὸν ἐπιτυχεστέρον χαρακτηρισμὸν τῆς οὐσίας τῆς Ἐκκλησίας, εἰσαγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὸ μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας, ὡς μυστικοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἐμψυχωμένου ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Σκοπὸς τῆς ζωῆς του εἶναι νὰ ἐξάρη τὴν τιμὴν τοῦ ὀνό-

ματος τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τῆς ταπεινοφροσύνης του καὶ τῆς μετανοίας του νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὸν λιμένα αὐτὸν τῆς σωτηρίας καὶ λοιποὺς ἀδελφούς του νὰ μετανοήσουν, νὰ ἀσπαθοῦν τὴν νέαν θρησκείαν καὶ νὰ δοξάσουν τὸ Ὄνομα τοῦ Χριστοῦ χρησιμεύει ὡς ὑπόδειγμα εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι διὰ μετανοίας εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἐγγίσουν τὸν Κύριον. Διὰ τῆς ταπεινοφροσύνης του ὀδηγεῖται εἰς μίαν ἀτέρμονον δοξολογίαν πρὸς τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ὁ Ὅποῖος λυτρώνει τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς ἀμαρτίας, ἡ ὁποία καθίσταται τὸ ἐμπόδιον τῆς συναντήσεώς των. Ἀδελφοί μου, λέγει ὁ Ἅγιος Συμεὼν ὁ νέος θεολόγος «ὅταν πάντων κατώτερος γένωμαι, τότε ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν ἀναφέρομαι». Ὄταν ὁ ἄνθρωπος καθίσταται κοινωνὸς τῶν μεγαλείων τοῦ Θεοῦ ὡς ὁ διώκτης Παῦλος, μεταστρέφεται καὶ ἀναφύεται ἐντὸς τῆς ὑπάρξεώς του μιὰ νέα καινὴ ζωὴ τὴν ὁποῖαν καλεῖται μετ' ἐπιτάσεως νὰ ἀκολουθήσῃ. Τὸ κόσμημα τοῦ Παύλου διὰ τοῦ ὁποῖου στολίζει τὴν ψυχὴν του ἡ ταπεινοφροσύνη ἀνήκει κατὰ τὸν Ἅγιον Ἐφραίμ τὸν Σῦρον εἰς τὴν στενὴ καὶ τεθλιμμένη ὁδὸ «τὴν ἀπάγουσα εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ». Ταπεινόφρων θεωρεῖται ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος διὰ τῆς διανοίας του ταπεινώνει τὰ κατορθώματά του. Ὅπως ὁ Παῦλος ὁ ὁποῖος δὲν φαντάζεται διὰ τὸν ἑαυτὸν του ὅτι ἔπραξεν κάτι τὸ ἔνδοξον ἀλλὰ ὁμολογεῖ ὅτι τυγχάνει ὁ πρῶτος τῶν ἀμαρτωλῶν. Διὰ τῆς ὁμολογίας αὐτῆς πιστοποιεῖται ἡ πραγματικὴ ἠθικὴ σχέσις του μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ καθίσταται μετ'

Αὐτοῦ νικητῆς τοῦ θανάτου. Ἀδελφοί μου, ἡ ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ κρίσις ποὺ διερχόμεθα σήμερον «ἐν καιροῖς ἀμφισήμοις» οὐδόλως σημαίνει τὸν θρίαμβον καὶ τὴν ἐδραίωσιν τοῦ κακοῦ ἀλλὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς ἀπελπισμένης ἀγωνίας του.

ΙΕ΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

(Α΄ Τιμ. δ 9-15)

Ἡ ἐλπίς εἰς τὴν ἀξιοπιστίαν τοῦ θείου Λόγου ὡς Ἀποκάλυψιν, δίδει τὴν δυνατότητα καὶ τὴν χαρὰν εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ κοπιᾶζῃ καὶ νὰ ὑπομένῃ πᾶσαν δοκιμασίαν πόνου καὶ θλίψεως πρὸς χάριν τῆς ἀληθείας καὶ ἀρετῆς. Τὸ σημερινὸν ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα δίδει τὰς κατευθυντηρίους γραμμὰς εἰς τὸν μαθητὴν τοῦ Παύλου Τιμόθεον διὰ νὰ καταστῇ ἀξιομίμητον παράδειγμα τόσον κατὰ τὴν δημοσίαν διδασκαλίαν του ἢ τὸν κατ' ἰδίαν διάλογον μετὰ τοῦ κάθε πιστοῦ, ὅσον καὶ εἰς τὸν τρόπον τῆς συμπεριφορᾶς του λαμβάνων δύναμιν ἐκ τοῦ ἀθανάτου βιβλίου τῆς Ἁγίας Γραφῆς ὅπου ἀποτυποῦται ὁ αἰώνιος Λόγος τοῦ Θεοῦ μὲ σκοπὸν τὴν ἐσωτερικὴν του ἀνακαίνισιν διὰ τῆς ζωοποιοῦ χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Εἰς αὐτὸ τὸ ἀθάνατον βιβλίον κέκρυπται τὸ βαθύτερον νόημα τῆς ζωῆς τὸ ὁποῖον καλεῖται ὁ Τιμόθεος ὡς

καὶ πᾶς πνευματικὸς ἄνθρωπος δι' ἐπιμελοῦς μελέτης, ἔρμηνείας καὶ φόβου Θεοῦ νὰ ἐφαρμόσῃ πρῶτον μὲν εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν του δεύτερον δὲ πρὸς τοὺς τεθλιμμένους ὁδοιπόρους τῆς ζωῆς, τοὺς πιστοὺς δηλαδὴ διὰ τῆς χειραγωγήσεώς των εἰς τὴν χριστιανικὴν ζωὴν καὶ ὁμολογίαν. Ὁ Παῦλος ἀναφέρεται εἰς τὰς δοκιμασίας τῆς ἀποστολικῆς ζωῆς καὶ ἔργου. Ἡ ἐλπίς ὅμως εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος τὴν ὁποίαν ἐγγυᾶται «ὁ ζῶν Θεὸς» παράσχη δύναμιν εἰς τὸ νὰ ὑπομένωμεν τοὺς ὄνειδισμοὺς καὶ τὰς περιφρονήσεις χάριν τοῦ Χριστοῦ. Ἐξ ἀπαρχῆς τῆς νεᾶς θρησκείας τοῦ Ναζωραίου ἡ χριστιανικὴ ζωὴ καθίσταται αἰτία ὄνειδισμοῦ καὶ διωγμῶν ὑπὸ ἀντιθέτων ἀνθρώπων ἐμφορουμένων ὑπὸ τοῦ σκότους τῆς ἀνομίας. Ὁ ποιμὴν ἢ ἐν τέλει πᾶς πνευματικὸς ἄνθρωπος ἔχων εὐθύνην διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν γνωρίζει ὅτι κατὰ τὸν βίον του θὰ δοκιμάσῃ παθήματα καὶ θυσίας. Αἱ περιπέτεια τῶν Ἀποστόλων, οἱ διωγμοὶ, αἱ ταπεινώσεις, ὁ θάνατος διὰ τὸν στέφανον τοῦ οὐρανοῦ καθίστανται γνωσταὶ εἰς τὸν Τιμόθεον πλὴν ὅμως οὐδέποτε ἐγκατελείφθησαν ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐλέους. Ἡ πίστις εἰς τὸν Δομήτορα τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὴν Ἀνάστασίν Του οὐδέποτε τοὺς ἔφερε πρὸ ἀπελπισίας. Ἡ ἐν Χριστῷ εὐσέβεια παλαίει μετὰ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ ἀγῶνος. Ὡς διδάσκαλοι τῆς πίστεως δέον ἵνα ἔχωσι καθαρὰς προθέσεις, κίνητρα καὶ ἐπιδιώξεις. Ἡ πίστις, ἡ μακροθυμία πρὸς ἀντιπάλους, πρὸς τὰς ἀδυναμίας τῶν ἀδελφῶν, ἡ ἀγάπη, ἡ ὑπομονή, ἡ ἐν θεῷ ταπεινώσις κα-

θίστανται τὰ κοσμήματα τῆς ψυχῆς των. Ὅπισθεν τοῦ βιβλίου τῆς ζωῆς κρύπτεται ὁ Χριστός. Ἐὰν οἱ ἄνθρωποι καθίστανται «συνιέντες» (Ματθ. 13, 23) καὶ «παραδεχόμενοι» (Μαρκ. 4, 20) θὰ ἔχουν πλουσίαν καρποφορίαν τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ εἰς τὰς καρδίας των. Τὸ Εὐαγγέλιον ἐδραιώνει τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ ἐντὸς τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Ἡ ἐκκλησία προτρέπει τὸν θεῖον Λόγον νὰ καρποφορήσῃ εἰς πάντα ἄνθρωπον. Καὶ ἡ πλήρης καρποφορία συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἴδῃ τὸν θεὸν «καθὼς ἔστιν» (Α΄ Ἰω. 3, 2). Ἡ σάρκωσις τοῦ Θεοῦ καθίσταται ὁ νέος κόσμος τῆς Ἀποκαλύψεως ἡ οποία διαβιοῖ ἐπὶ τοῦ χρόνου τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας. Κηρύσσει τὸν Ἐσταυρωμένον Λυτρωτὴν. Καρποφορεῖ τὰ ρήματα τῆς αἰωνίου ζωῆς ἐντέλλεται τὴν διάστασιν τῆς ἀθανασίας, δίδει τὸ μυρίπνοον τοῦ Παραδείσου καὶ ὡς μυστήριον δὲν ἐρμηνεύει βάσει τοῦ ἱστορικοῦ χρόνου ἀλλὰ τοῦ χρόνου τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ «ἧς οὐκ ἔσται τέλος». Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ ἐνοικήσῃ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν δέον ὅπως συνοδεύεται ὑπὸ προσευχῆς, συντριβῆς καὶ ταπεινώσεως, ἀρετῶν διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἀνοιχθοῦν ὑπὸ τοῦ θεοῦ Παρακλήτου οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ψυχῆς καὶ θὰ ἀποκαλυφθοῦν αἱ θεῖαι Ἀλήθειαι. Τὸ φῶς τῆς χάριτος ἐκχέεται ὑπὸ τοῦ θεοῦ Λόγου. Ὁ Παῦλος ἐπιθυμεῖ νὰ ἀναφωνήσῃ πρὸς τὸν Τιμόθεον «ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσίως» περαίνων δὲ τὰς νοθεσίας εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος ἐμελλεν νὰ καταστῇ Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐφέσου, καθοδηγεῖ αὐτὸν εἰς τὸ νὰ δια-

τηρῆ ἀσφαλὲς τὸ εὐαγγελικόν του ἔργον. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἔργον ἐκάστου πνευματικοῦ ἀνθρώπου. Ἡ διασφάλις τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ «ἐν δυνάμει» (Ἰγν. Θεοφόρου PG 5, 748 B).

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

1. «Οἱ Βόρειοι Ἕλληνες - Ἡ συμβολὴ καὶ αἱ θυσίαι των εἰς τοὺς Ἀγῶνας τοῦ Ἔθνους (1821 κ' 1904)», Ἀθῆναι 1991 (Α' κ' Β' ἔκδοσις).
 2. «Τὸ ἔργον τοῦ πνευματικοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸν προφήτην Ἰερεμίαν», Ἀθῆναι 1995.
 3. «Ρήματα ζωῆς αἰωνίου» (Κυριακοδρόμιον ἐπὶ τῶν Εὐαγγελίων), Ἀθῆναι 2001.
 4. «Καθαρθῶμεν τὰς διανοίας», Π. Ψυχικὸν 2010.
 5. «Ἐθνεγερτήρια σαλπίσματα», Κηφισιὰ 2017.
 6. «Ποιμαντικὴ προσέγγις τοῦ παιδιοῦ καὶ τοῦ ἐφήβου στὴν σύγχρονη πραγματικότητα», Κηφισιὰ 2019.
 7. «Ἀποστολικαὶ Ἐκχύσεις» Α' (Περίοδος Πεντηκοσταρίου), Κηφισιὰ 2020.
 7. «Ἀποστολικαὶ Ἐκχύσεις» Β' (Κυριακαὶ τοῦ Ματθαίου), Κηφισιὰ 2020.
- Ἐρησκευτικὰ - Ἐκκλησιαστικὰ Ἄρθρα καὶ Μελετήματα εἰς Ἡμερήσιον καὶ Περιοδικὸν Τύπον.

